www.divingromania.ro

DIVING ROMÂNIA MAGAZINE

NUMĂRUL 01 / 2014

Diving in

GEORGE NICOLAESCU,
scafandrul anului 2013:
„EPAVELE SUNT COMORILE DIN MAREA NEAGRĂ"

RAMIRO ANGELESCU
38 de ani de scufundări

ANDREI TINU
„Sunt un promotor al scuba diving-ului"

ISTORIA SCUFUNDĂRILOR
84 de ani de la prima scufundare cu batisfera

Să descoperim fauna și flora
DIN MAREA NEAGRĂ

O incursiune fotografică în Bonaire împreună cu
CLAUDIU DORDEA

Misterele scufundate ale peșterii

Isverna

ÎNVĂLUITĂ ÎN LEGENDE

care vorbesc despre comori ascunse,

POVEȘTI DESPRE GALERII MISTERIOASE, ÎNCĂ NEDESCOPERITE

XSPORT ROMÂNIA

ECHIPAMENTE SPORTIVE PENTRU SPORTURI eXtreme

Mobil: 0724.47.71.59
Fix : 021-320.21.55 (7 linii)
Showroom: Strada Anestinelor nr. 12, Sector 3, București
Email: office@xsport.ro
www.xsport.ro

Dragi cititori,

Revista *Diving România Magazine* vă invită în acest număr la o călătorie fascinantă în lumea subacvatică.

Veți descoperi alături de noi **fauna și flora din Marea Neagră,** vom dezlega împreună **misterele peșterii Isverna,** ne vom scufunda cu rechinii în **Insulele Galápagos** și vom călători în **Cuba,** unde vom putea admira mașinile de epocă, vom face scuba diving și vom mânca homar proaspăt.

Tot în acest număr veți avea ocazia să faceți cunoștință cu **Ramiro Angelescu,** un om care a făcut din pasiunea sa pentru scufundări o meserie și apoi o afacere de succes.

Câștigătorul premiului „Scafandrul anului 2013“, **George Nicolaescu,** ne va vorbi despre marea sa pasiune, epavele, pe care le consideră adevăratele comori din Marea Neagră.

Andrei Tinu vă va dezvălui cum scuba diving-ul i-a oferit experiențe încântătoare și unice, iar **dr. Virgil Hudici** vă sfătuiește cum să aveți cât mai multe scufundări reușite. Dar surprizele noastre nu se termină aici.

Și nu uitați: oriunde veți face scufundări, **ocrotiți mediul subacvatic!**

Lectură plăcută!

Echipa Diving România Magazine

Fotografie de Claudiu Dordea

DIVING ROMÂNIA MAGAZINE

REDACȚIA: *Director Executiv:* Robert Angelescu
Redactor-șef: Violeta Bădoiu, Editori: Ruxandra Nicolae, Raluca Șteblea
Colaboratori: Sorin Deleanu, Valentin Dumitrescu, Dr. Virgil Hudici, Daniel Hintergräber, Scubadiver.ro Center
ADRESA: Str. Anestinelor nr.12, sector 3, București
EMAIL: office@divingromania.ro

www.divingromania.ro
ISSN (ISSN-L) 2359 – 8271
Revista **Diving România Magazine** este o publicație a **Asociației Naționale a Scafandrilor Recreaționali din România** (www.asociatiascafandrilor.ro). Toate drepturile asupra materialelor publicate aparțin **Diving România Magazine.** Orice reproducere a acestora, parțială sau integrală, poate fi efectuată numai cu acordul scris în prealabil din partea **Diving România Magazine.**

Sumar. Numărul 01

06 News
08 Tips

Articole

Istoria scufundărilor
10 84 de ani de la prima scufundare cu batisfera

Despre scuba
12 Echipamentul de bază în scuba diving

Cover story
15 Misterele scufundate ale peșterii Isverna

Fotografie
21 O incursiune în Bonaire cu Claudiu Dordea

Let's travel
24 Excursie de scufundări în Cuba

Shopping
26 Echipamente pentru scuba diving

Diving in
28 George Nicolaescu, scafandrul anului 2013

Freedinving 32
32 Indoor Freediving

Scuba la limită
34 Scufundări cu rechinii în Insulele Galápagos

Profilul unui diver
36 Andrei Tinu, promotor al scuba diving-ului

Asociația Națională a Scafandrilor Recreaționali din România
39 Ramiro Angelescu, după 38 de ani de scufundări

Doctor scuba
42 Dr. Virgil Hudici vă garantează cât mai multe scufundări reușite

Flora și fauna
44 Crustaceele din Marea Neagră

Conservarea mediului

SCUBA FUN

EXCURSIE SCUBA DIVING

SHARM EL SHEIKH

26.04.2014 - 03.05.2014

775 Euro, all inclusive

+ 250 euro pachetul scuba

Daily diving in EGIPT - RED SEA - SHARM EL SHEIKH

Excursie de scuba diving in Egipt, Sharm El Sheikh, in perioada 26.04.2014 - 03.05.2014
Pachetul contine: transport avion Bucuresti -Sharm si retur, taxe de aeroport, transfer aeroport-hotel-aeroport, cazare 7 nopti cu regim all inclusive la un hotel de 5 stele, IBEROTEL IL MERCATO, pachet scuba oferit de un centru PADI de 5 stele, 5 zile cu doua scufundari pe zi, nitrox free, transfer hotel-port-hotel. Optional: a treia scufundare, excursie la Thistlegorm. Distractia este garantata! Vino cu voucherul atasat si ai din start o reducere de 10%.

VOUCHER DISCOUNT

Vino cu voucherul in fiecare zi de luni pana vineri in B-dul. Preciziei nr. 24, Complex WEST GATE, pavilion H5, et. 1 sau contacteaza-ne la nr. de telefon 0766.49.49.36 si beneficiezi de 10 % reducere din pretul excursiei. Un participant nu poate folosi decat un singur voucher. Valabilitatea voucherului este de pana la 01.03.2014.

SCUBA FOR FUN 10%

Daily diving in EGIPT - RED SEA - SHARM EL SHEIKH, perioada 26.04.2014 - 03.05.2014

News

SCUFUNDAREA ANULUI NOU

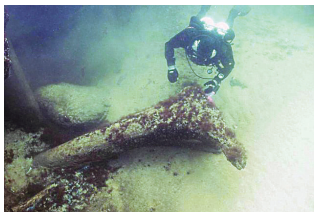
Devenită deja tradiție, „Scufundarea Anului Nou“ a fost organizată de către Scubadiver. ro Center, pe 04 ianuarie 2014, la dive center-ul din Eforie Sud – Capul Turcului.

Condițiile pentru scufundări au fost optime: temperatura aerului - 7 grade C, temperatura apei 6 grade C, vizibilitate 5-6 m.

DESCOPERIRE ISTORICĂ ÎN MAREA BALTICĂ

În luna ianuarie 2014, o echipă de cercetători din Suedia a descoperit în Marea Baltică artefacte cu o vechime de peste 11.000 de ani.

Aceste relicve sunt mărturia existenței unuia dintre cele mai vechi așezăminte din zona nord-europeană, din Epoca de Piatră. Acest sit arheologic a fost denumit „Atlantida“ suedeză, deoarece se bănuiește că și această zonă geografică ar fi fost înghițită de ape ca și legendara insulă din Oceanul Atlantic.

Profesorul Bjorn Nilsson de la Universitatea Soderton și o echipă de la Universitatea Lunds au făcut această descoperire în timpul unor scufundări în largul coastelor Hano, departamentul Skane, în Suedia. La 16 m adâncime, aceștia au găsit coarne de animale, lasouri, o unealtă de cioplit, confecționată dintr-un os de animal, precum și oasele unui animal înrudit cu vaca, aurochs, specie care a dispărut în jurul anului 1600.

CURSURI NAUI ȘI SSI ÎN SEZONUL 2014

Centrul de scufundări Scubadiver.ro oferă și în acest an cursuri de pregătire, în urma cărora se pot obține brevetele internaționale de scafandru NAUI (National Association of Underwater Instructors) și SSI (Scuba Schools International).

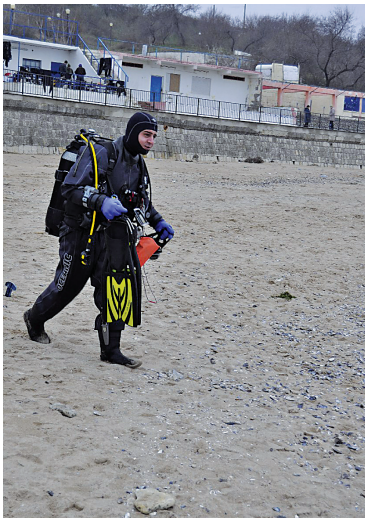
Sunt admiși la curs copiii care au împlinit vârsta de 10 ani. Aceștia pot obține brevetele NAUI sau SSI adresate copiilor, Junior Open Water și Advanced Junior Open Water. Centrul Scubadiver.ro pregătește persoane de ambele sexe, cu vârsta de peste 15 ani, care doresc să obțină brevetele recreaționale: Open Water, Advanced Open Water, Rescue Diver și Master Scuba Diver.

Persoanele adulte de ambele sexe (peste 18 ani), care au parcurs nivelurile de pregătire, au posibilitatea să fie certificați în cadrul Centrului Scubadiver.ro ca Divemaster, Snorkeling Instructor sau Asistent Instructor. Pe baza acestor certificări, aceștia vor putea lucra în

sistemul profesional din cadrul unui dive center. Fiecare nivel de pregătire are un modul de teorie practică la bazin și un modul de scufundări în mare sau în alte ape deschise. Pentru obținerea brevetului se va susține un examen teoretic și o evaluare practică a celor învățate la cursul pentru nivelul de brevetare NAUI sau SSI ales.

SCUFUNDĂRI LA MAREA NEAGRĂ

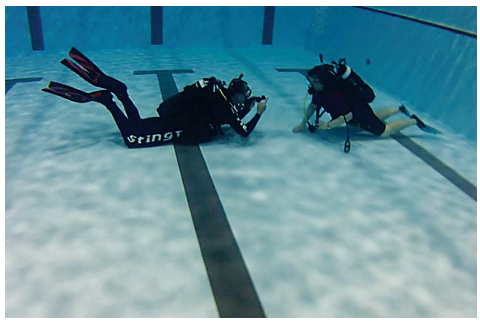
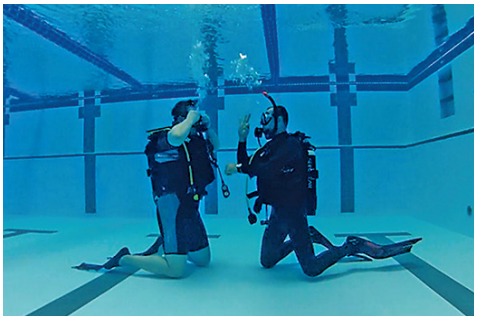
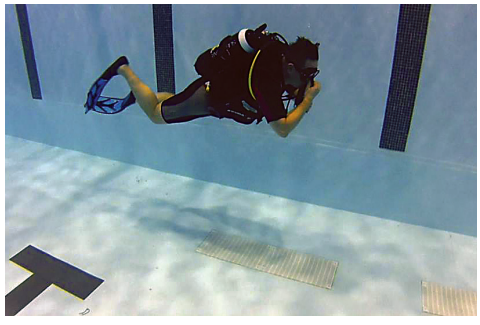

La Marea Neagră s-a dat startul scufundărilor. Pentru toți cei care doresc să descopere tainele explorărilor subacvatice, Scubadiver. ro Center oferă un preț promoțional la cursul de NAUI Scuba Diver.

Instructori brevetați internațional NAUI vă vor sta la dispoziție pentru o pregătire teoretică și practică, în conformitate cu standardele internaționale din domeniu. Scubadiver.Center le recomandă scafandrilor recreaționali, care au terminat cursul de NAUI Scuba Diver, PADI Open Water, SSI, CMAS, cursul NAUI Advanced Scuba Diver. Astfel, vor avea ocazia să exploreze epavele de la Marea Neagră, să facă scufundări de noapte sau de adâncime, alături de cei mai buni instructori din domeniu.

A ÎNCEPUT PROGRAMUL DE PREGĂTIRE DE IARNĂ

Iubitorii de apă și de aventură sunt așteptați la Scubadiver.ro Center să descopere misterioasa lume subacvatică, prin intermediul modulului Try Scuba Pool.

Acesta constă într-o oră de pregătire teoretică și o scufundare în bazinul Olimpia din București. Pot participa persoane de ambele sexe, care au vârsta de peste 10 ani, știu să înoate la nivel recreațional și care au o stare de sănătate bună. Scafandrii brevetați pot urma cursurile Perfect Buoyancy și Dry Suit, care se vor desfășura tot la Bazinul Olimpia din București.

SCUBA DIVING TIPS

ÎNTOTDEAUNA DUPĂ O SCUFUNDARE, echipamentul trebuie spălat cu mare atenție pentru a preveni acțiunea corozivă a sării sau a altor agenți de acest gen.

DACĂ TE-AI HOTĂRÂT SĂ TE SCUFUNZI SUB GHEAȚĂ va trebui să urmezi un curs NAUI de specialitate. Orice intrare într-un mediu subacvatic, care nu comunică direct cu suprafața, necesită antrenament special.

BUTELIILE CU AER NU SE ȚIN ÎN SOARE. Acestea trebuie acoperite și așezate pe nisip sau pe pământ pentru a preveni trântirea lor accidentală.

ÎN TIMPUL URCĂRII SPRE SUPRAFAȚĂ, scafandrul trebuie să respire în permanență din detentor pentru a preveni instalarea suprapresiunii pulmonare.

DACĂ EȘTI RĂCIT, TREBUIE SĂ EVIȚI SCUFUNDAREA, mai ales dacă ai nevoie de medicamente pentru decongestionarea căilor respiratorii.

GARANTĂM COLABORĂRI DURABILE ȘI EFICIENTE

Avem deosebita plăcere și posibilitate ca, în câteva rânduri, să vă aducem în prim-plan societatea noastră, prezentându-vă activitățile și oportunitățile de afaceri pe care, credem noi, le putem iniția cu dumneavoastră, în scopul unor colaborări durabile și eficiente.

Firma MiniMed Solutions SRL a fost înființată, în anul 2008, ca **societate comercială cu răspundere limitată, cu capital integral privat românesc,** oferind și completând treptat o gamă de produse și servicii în domeniul medical. Mai precis, activitățile de bază ale companiei au pornit de la furnizarea, distribuția și punerea în funcțiune a diverse dispozitive medicale (mese de operație, lămpi scialitice, suturi chirurgicale, monitoare multiparametru, EKG, defibrilatoare, mobilier medical etc.).

Know-how-ul echipei manageriale, precum și al tuturor colaboratorilor, partenerilor și cadrelor tehnice se bazează pe o experiență de peste 8 ani în domeniul dispozitivelor medicale, chiar dacă, așa cum se poate observa, firma este relativ nou înregistrată în documentele oficiale ale RegistruluiComerțului.

Astfel, începând din toamna anului 2008, **MiniMed Solutions SRL** devine reprezentantul pe teritoriul României al mai multor producători de aparatură medicală din UE, USA, Coreea, China.

Proiectate și dezvoltate pentru mediul concurențial din domeniul aparaturii medicale, produsele și serviciile firmei au reușit să se impună pe anumite segmente ale pieței.

MiniMed Solutions SRL

Calea Giulești, nr. 23
Sector 6, București
Tel: 0720/951.249
Fax: 021/539.35.16
Email: mihai@minimed.ro

solutions MiniMed

ISTORIA SCUFUNDĂRILOR

84 DE ANI DE LA PRIMA SCUFUNDARE CU BATISFERA

ARTICOL DE **Raluca Șteblea** FOTOGRAFII **National Oceanic and Atmospheric Administration**

FOTO: http://oceanexplorer.noaa.gov/explorations/05stepstones/logs/aug15/aug15.html

„În adâncuri există o lume a cărei față ne este atât de necunoscută, precum Marte și Venus. (WILLIAM BEEBE)"

Între marii naturaliști care au influențat, prin activitatea lor, dezvoltarea științelor biologice, în secolul al XX-lea, se numără, fără îndoială, și zoologul american, William Beebe (1877-1962). El rămâne o figură singulară, nu doar prin diversitatea și interesul lucrărilor elaborate, ci, mai ales, prin pasiunea cu care a cercetat domenii puțin sau deloc cunoscute, a căror abordare cerea, pe lângă vaste cunoștințe științifice, și o bună doză de curaj pentru a participa la acțiuni pline de riscuri. În plus, William Beebe este unul dintre rarii oameni de știință dotați cu un remarcabil talent literar, fiind autor al unor cărți unice.

Prima batisferă

Cum scufundările cu cască ale lui Beebe nu au trecut niciodată de 19 m, se hotărăște să construiască un aparat care, asigurând o protecție contra marilor presiuni, să-i permită omului să coboare mult mai adânc în lumea întunecată a abisurilor oceanice. Un astfel de aparat a fost realizat în 1930, prin colaborarea dintre William Beebe și Otis Barton, și a primit numele de batisferă. Aceasta era o sferă din fontă, cu diametrul de numai 1,38 m și grosimea pereților de 3,75cm, calculată să reziste la presiuni de peste 100 de atmosfere. În afara unei deschizături înguste, care abia dacă îngăduia trecerea unui om, sfera mai era prevăzută și cu trei hublouri din cristal (groase de 7,5cm), pentru observații. O ușă grea, de 200 kg, bloca intrarea, iar cele 10 buloane, cu care era dotată, o făceau perfect etanșă, sfera cântărind 2.450 kg. În interior puteau să stea, destul de incomod, doi oameni, care respirau oxigen sub presiune, două butelii asigurând necesarul pentru 8 ore. Batisfera era coborâtă în ocean la capătul unui cablu gros de 2 cm, lungimea sa totală fiind de 1.000 m.

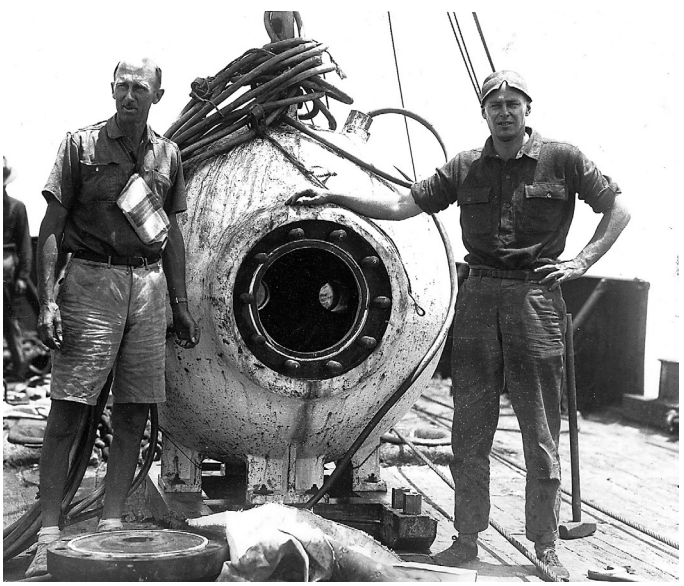

Prima imersiune a avut loc, la 6 iunie 1930, în largul Insulelor Bermude, întâi fără pasageri, pentru verificare, apoi avându-i la bord pe Beebe și Barton. Acestuia din urmă i se datora, în bună parte, proiectul aparatului. Cei doi erau în legătură cu vasul însoțitor printr-un telefon, al cărui fir însoțea cablul electric, prin care se transmitea energia necesară funcționării aparatelor și proiectorului.

Spre 1.300 de metri adâncime

Cea dintâi coborâre a fost oprită la adâncimea de 240 m. Au urmat apoi alte scufundări, din ce în ce mai profunde. Pe 11 iunie 1930, batisfera ajungea la 435 m, iar, pe 22 septembrie 1932, ea s-a oprit la 670 m. În 1933, batisfera a fost prezentată publicului, în cadrul marii Expoziții Universale de la Chicago. Dar cariera ei încă nu se încheiase. Cu sprijinul financiar acordat de National Geographic Society au fost organizate noi scufundări. Pe data de 7 august 1934, în largul Insulelor Bermude, zona preferată de Beebe, se coboară la 750 m, batisfera rămânând aici 30 de minute. O dată memorabilă este 11 august 1934, când Beebe și Barton ajung la adâncimea record de 908 m. Aceasta va rămâne ani îndelungați punctul extrem atins de om în adâncul oceanului. Recordul va fi depășit abia în 1948, cu o altă sferă, numită batoscop, care avea o fereastră la partea inferioară, prin care putea fi observată fauna de pe fundul apei. Otis Barton a ajuns, singur însă, la 1.300 m.

Înscrisă ca record, această scufundare, care a durat două ore și nouăsprezece minute, a fost practic lipsită de importanță științifică. Toate scufundările anterioare, prin prezența unui naturalist ca Beebe, au permis înregistrarea unor observații de mare valoare asupra faunei din adâncuri și a repartiției sale pe verticală.

Echipamentul de bază
în scuba diving

ARTICOL DE **Raluca Șteblea**
FOTOGRAFII **din arhiva personală și Scubadiver.ro Center**

Puteți face scufundări libere în condiții optime cu patru elemente ale echipamentului:

MASCĂ
LABE
SNORKEL
DISPOZITIV DE PLUTIRE

Deoarece purtați majoritatea pieselor echipamentului direct pe corp, confortul și potrivirea fiecăreia sunt foarte importante.

MASCA

Dacă țineți mereu ochii deschiși sub apă, fără mască, știți că este imposibil să vedeți clar. Ochii noștri sunt adaptați pentru vederea în aer. Masca interpune un strat de aer între ochi și apă, făcând posibilă vederea clară a obiectelor.

O mască de scufundare diferă de ochelarii de înot pentru că acoperă și nasul. Acoperindu-vă nasul, puteți egaliza presiunea din mască, ceea ce sporește posibilitatea de a vă scufunda cât mai adânc. Presiunea aerului din mască se egalizează cu cea a apei din exteriorul ei când expirați aer prin nas în mască.

Cel mai important lucru, când alegeți o mască, este să se potrivească feței dumneavoastră.

Pentru a verifica acest lucru:
1. Puneți-vă masca ușor pe față, fără a prinde cureaua pe cap.
2. Inspirați scurt pe nas și țineți-vă respirația.

Dacă masca vi se lipește de față și nu cade când vă aplecați, atunci ea este pe măsura dumneavoastră. Dacă trebuie să o împingeți înapoi pe față și să continuați să inspirați pentru a o face să rămână la loc, nu este potrivită. Continuați să căutați o mască care să vi se potrivească, încercați mai multe, chiar dacă prima se potrivește bine.

Puteți alege din multe tipuri de măști, multe caracteristici fiind opționale.
Caracteristicile esențiale includ:
– Lentile rezistente, incasabile sau care să nu rănească dacă se sparg.
– Ramă solidă care să fixeze lentilele bine.
– Curea reglabilă sau o panglică elastică, care să acopere o mare porțiune a capului.
– Posibilitatea de a acoperi nasul pentru a vă ajuta să egalizați presiunea în urechi.
– Margine izolatoare lată, care să lipească masca de față.
Există multe caracteristici opționale pe care s-ar putea să le aveți în vedere când vă alegeți masca.

Notă. Sub apă, datorită refracției luminii, obiectele din jurul dumneavoastră apar cu o treime mai mari și cu o treime mai apropiate decât sunt de fapt în realitate.

TUBURI DE RESPIRAT (SNORKELS)

Ați observat probabil că puteți pluti cu fața în jos fără a fi nevoie să mișcați mâinile sau picioarele? Este foarte ușor și aproape oricine poate face acest lucru. Totuși, de fiecare dată când trebuie să respirați, trebuie să scoateți capul din apă, lucru ce devine obositor cu timpul. Un snorkel este răspunsul la această problemă.

Un snorkel vă permite să respirați normal în timp ce priviți frumusețea de sub dumneavoastră. Chiar și copiii se pot bucura de această activitate. Snorkel-ul vă permite să economisiți energie și aerul din butelia de aer, de fiecare dată când înotați la suprafață.
Există tipuri diferite de snorkel-uri. Forma de bază a unui snorkel este cea a literei J, tubul având un mușiuc la capătul curbat.

Cele mai importante două lucruri ce trebuie luate în considerare la achiziționarea unui snorkel sunt confortul și ușurința de a respira. Mușiucul trebuie să vi se potrivească și nu trebuie să se răsucească când vă plasați snorkel-ul peste urechea stângă.
Snorkel-ul trebuie să fie între 30 și 35 centimetri (12 și 14 inch) înălțime. Dacă el este prea scurt se va umple foarte des cu apă. Dacă este prea lung va fi greu să luați o gură de aer proaspăt. Diametrul interior al snorkel-ului nu trebuie să fie mai mic de 2 cm (3/4 inch).

LABELE

Labele vă asigură mijlocul de propulsie sau calea de mișcare prin apă. Odată ce ați îmbrăcat echipamentul de scufundare veți descoperi că este dificil și ciudat să vă folosiți mâinile și picioarele pentru a vă deplasa în apă. Cu ajutorul labelor vă puteți folosi mușchii mai puternici ai picioarelor, pentru propulsia în apă, mâinile rămânând libere pentru alte activități.

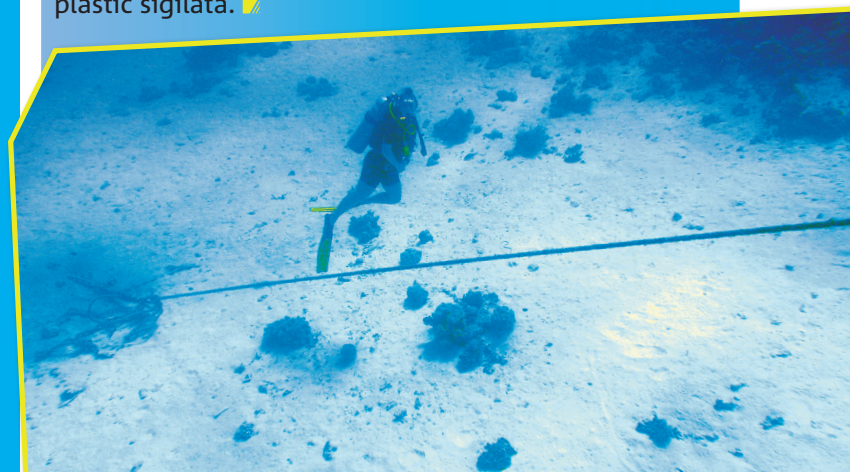
DISPOZITIVUL DE PLUTIRE

Atunci când practicați snorkeling ar trebui să purtați un dispozitiv de plutire pentru scufundare la adâncimi mici și pentru scufundare liberă. Cel mai comun echipament de plutire este vesta gonflabilă, care se poartă pe piept și este cunoscută ca vestă de scufundare liberă sau la mică adâncime. Aceasta este proiectată pentru a o putea trage pe cap și a o fixa pe talie cu o curea. Cele mai multe veste de acest tip sunt prevăzute cu un dop pentru a putea fi umflate cu gura.

ÎNTREȚINERE

Întreținerea echipamentului de bază pentru scufundări libere, cât și pe cel pentru scafandru, este simplă. Trebuie să vă clătiți echipamentul cu apă curată după fiecare scufundare. Asigurați-vă că nu lăsați echipamentul în soare mai mult decât este necesar, pentru că lumina și căldura sunt foarte dăunătoare pentru dăunătoare pentru acesta și pentru neopren. La sfârșitul unei scufundări înmuiați peste noapte echipamentul în apă curată și apoi clătiți-l foarte bine. Fiți sigur că este uscat foarte bine înainte de a-l pune într-un loc uscat, de exemplu într-un dulap. Pentru o mai bună protecție puteți păstra costumul într-o pungă de plastic sigilată.

Proud to be Navy.

advconsulting.net

Echipamente sportive pentru sporturi eXtreme **XSPORT ROMÂNIA**
Mobil: 0724.47.71.59. **Fix :** 021-320.21.55 (7 linii).
Showroom: Strada Anestinelor nr. 12, Sector 3, București
Email: office@xsport.ro **www.xsport.ro**

ABYSS 22 NAVY

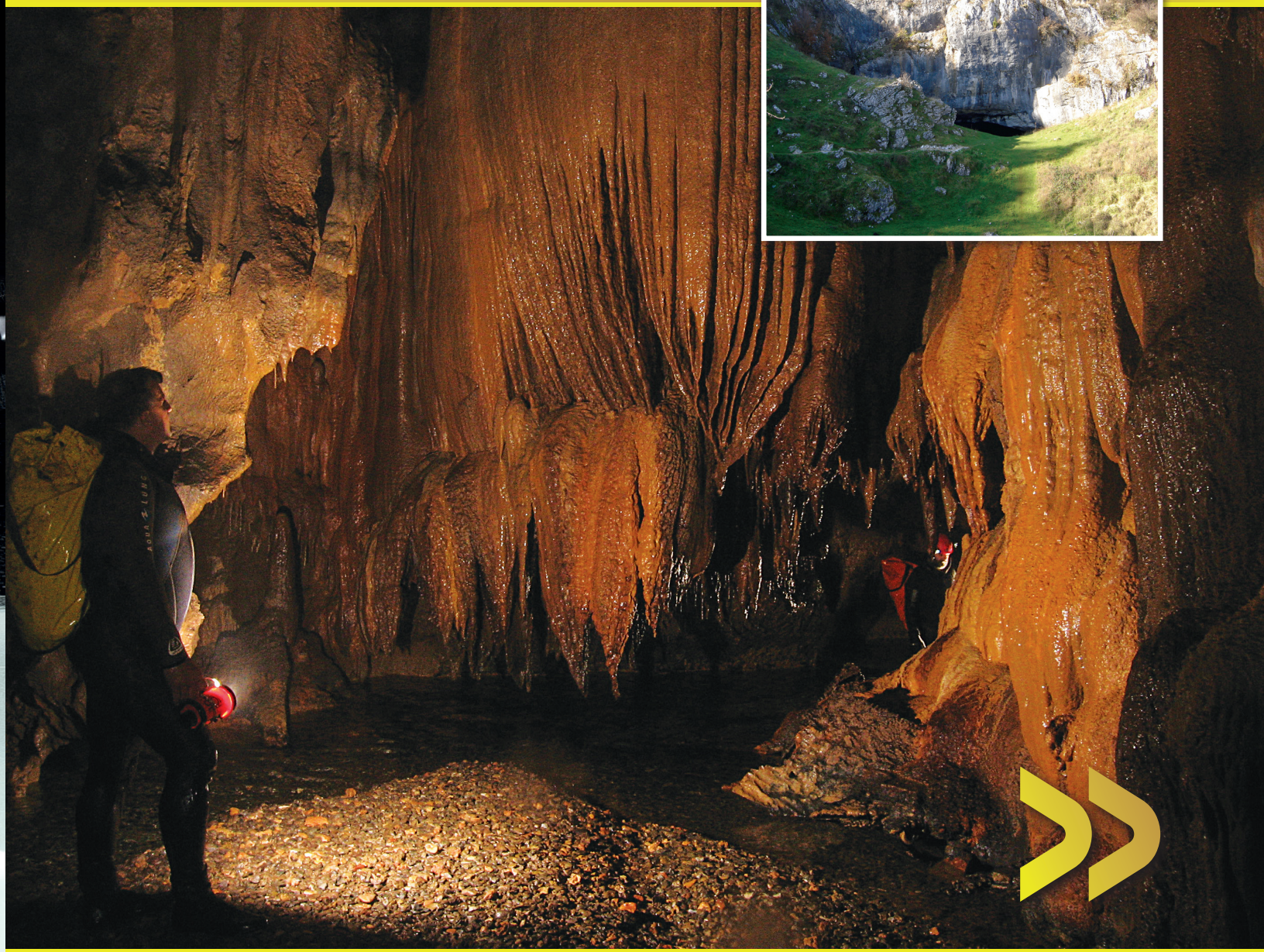
The Abyss 22 Navy is specifically designed to meet the toughest specifications imaginable for Naval Forces around the world.
The finished product, has a special cold water kit, combined with a custom fluoropolymer coated second stage and the Mares exclusive bypass system.
The Abyss 22 Navy ensures flawless performance even under an ice sheet 6 meters thick. The result is a rugged and sturdy regulator that is up to the most demanding cold water conditions. It is truly "state-of-the-art" in cold water regulator design.
No matter how extreme your adventures, the Abyss 22 Navy is up to the task.

mares
just add water

MISTERELE SCUFUNDATE ALE PEȘTERII ISVERNA

ARTICOL DE **Ruxandra Nicolae și Violeta Bădoiu**
FOTOGRAFII **de Mihai Baciu, Andrea Cohn, Sorin Deleanu**

Învăluită în legende care vorbesc despre comori ascunse, povești despre galerii misterioase, încă nedescoperite, peștera Isverna este într-adevăr specială. Un loc sălbatic, care ascunde cel mai mare sifon din România, cel mai mare pârâul subteran, care își deapănă povestea în lacuri mai mici sau mai mari, clopote de aer, ape limpezi de cristal, stalactite, stalagmite, coloane, toate spre deliciul celor care îndrăznesc să o descopere. Frumusețea peșterii te face să uiți de temperaturile scăzute sau de dificultatea explorării și îți oferă un peisaj rupestru, care îți taie respirația.

advconsulting.net

PEȘTERA ISVERNA

ESTE SITUATĂ ÎN APROPIEREA SATULUI ISVERNA DIN COMUNA OMONIMĂ, în județul Mehedinți, amplasată la o altitudine de aproximativ 600 m și adăpostește o colonie de lilieci, ce ajunge până la 2.000 de exemplare. Alături de tuburi subacvatice de lavă (în Munții Zarandului), peșteri de abraziune marină (Peștera Rapanelor de la Costinești), Isverna este o peșteră carstică, cea mai apreciată de scafandri. Această zonă se bucură de un potențial turistic foarte ridicat, putând fi vizitate în apropiere de peștera Isverna Parcul Național Domogled, pitoreasca vale a Râului Cerna sau Stațiunea Băile Herculane.

Dincolo de istorie

Comparată cu peșterile inundate din Mexic, Florida sau din Alpi, Isverna oferă cel mai mare sifon din România, având peste 400 m lungime și o denivelare negativă de 40 m. Peste 1,5 km de galerii subterane sunt parcurse în permanență de cel mai mare pârâu carstic, din județul Mehedinți, o mândrie pentru România.
Isverna este una dintre cele mai renumite peșteri din Europa pentru practicarea speologiei subacvatice. Jacques Yves Cousteau a venit aici, după 1990, cu echipa sa de speologi și scafandri. Cu această ocazie a realizat și un film documentar, în secțiunea „Explorări ale secolului XX“ din filmul Muzeului Smithsonian din Washington.
Explorată pentru prima oară de biospeologul C. N. Ionescu, pe o lungime de 200 m, a fost recartată în 1979 de o echipă a Cercului speologic „Focul Viu“, ajungând la lungimea actuală de 1.500 m. În 1980 Florin Paroiu și Costel Vanau, pionieri ai scufundărilor din România, au fost primii care au trecut de Sifonul Verde, lung de 50 m și de Sifonul Galben. În ianuarie 2005, Gabor Mogyorosy și Mihai Baciu au trecut de Sifonul Negru, descoperind sute de metri de galerii post-sifon, dintre care 300 m de galerii active. Au fost explorați 1.800 m de la începutul Sifonului Negru, iar explorarea continuă și în prezent, descoperindu-se noi sifoane la capătul galeriei emerse.

Distanța dintre București și Isverna poate fi parcursă în aproximativ 5 ore, accesul în peșteră este destul de anevoios și dificil din punct de vedere fizic și se face cu acordul Grupului de Explorări Subacvatice și Speologice.

Dincolo de legende

Legenda spune ca în zona de nord a Mehedințiului este tărâmul celor 10 comori. De aici legenda își începe ușor povestea cu frații Mihai și Milan Obrenovici, care, disputându-și tronul, au ascuns tezaurul Serbiei în acestă peșteră, și continuă cu comoara fostei

FOTO ANDREEA COHN

Cave Diving
în România

ARTICOL DE **Mihai Baciu**

Când spunem „scufundare de peșteră“ (Cave Diving), toată lumea se gândește la imaginile frumoase de la televizor cu stalactite, stalagmite și scafandri aflați „în imponderabilitate“ într-o apă cristalină. Din păcate, aceasta este partea plină a paharului și puțini dintre noi reușesc să „o vadă“, la propriu!

Peșterile spectaculoase se găsesc rar. De ce?
Simplu: formarea peșterilor presupune „măcinarea“ rocilor și lărgirea fisurilor prin care circulă apa, elementul „modelator“ al naturii. Factori naturali (debite de viitură, alunecări de sediment și/ sau roci, etc.) sau antropici (scafandri neexperimentați, ce nu folosesc tehnici adaptate condițiilor specifice), pot duce la reducerea vizibilității până la „zero“. Vizibilitate zero! Orice scafandru se teme de acest „handicap“. Cu atât mai mult într-un spațiu închis, acolo unde nu putem ajunge la suprafață decât dacă urmăm meandrele galeriilor subacvatice.

Cum putem totuși să ne orientăm?
În orice galerie inundată trebuie să existe un fir ghid. Acest fir, la nevoie, este urmat „orbește“ înspre ieșire. Dacă este întrerupt, dacă este încurcat, dacă a fost prost amplasat sau dacă nu există, atunci șansele noastre de supraviețuire sunt infime.

Care sunt principalele dificultății în „scufundare de peșteră“?
Pregătirea și antrenamentul unui scafandru de peșteră, trebuie să se axeze pe anticiparea și rezolvarea situațiilor extreme, ce pot apărea oricând în scufundare:

1. Probleme cu firul ghid (lipsa lui, ruperea lui, pierderea firului, amplasare incorectă, etc.).
2. Lipsa de suficient „aer“ (aerului) pentru acea scufundare (calcul greșit al consumului, rezervă insuficientă, probleme legate de rezerva de aer – defectarea detentorului, etc.).
3. Probleme generale legate de echipament (lipsa lanternelor redundante, de rezervă; lipsa cuțitului sau a reel-ului de rezervă; amplasare greșită, nefamiliaritate și calitate slabă a echipamentului; echipament neadecvat).

Care sunt principalele condiții pentru „scufundarea de peșteră“?
Scafandrii de peșteră trebuie să aibă multă experiență de scufundare. Astăzi numeroase școli de „scufundare de peșteră“ sunt disponibile în lumea largă. Cursurile teoretice și scufundările își propun să vă învețe cum să anticipați problemele ce pot apărea în scufundare, cum să vă îmbunătățiți tehnica de propulsie, flotabilitatea, cum să rezolvați situațiile limită. În funcție de cum veți fi apreciat de către instructor, acesta vă poate recomanda sau nu să vă înscrieți la următoarele stagii: Introductory Cave Diver și mai apoi Cave Diver. Oricum, experiența voastră este hotărâtoare, iar aceasta se poate acumula doar prin „scufundări de peșteră“.

Înscrierea într-un club activ de speologie, participarea la ture de scufundări de peșteră (în țară sau oriunde) sunt absolut necesare.

MIHAI BACIU ESTE REPREZENTANT TDI – ROMANIA, 8450 IANTD - CAVE DIVING INSTRUCTOR 12869 TDI – ADVANCED NITROX INSTRUCTOR www.SubAquaSport.com

FOTO ANDREEA COHN

împărătese austro-ungare, Maria Tereza. Toate aceste legende sunt susținute de poveștile bătrânilor de acolo, care spun că tezaurul avea 80 de care cu bogății, iar cei care l-au ascuns au fost uciși și îngropați la Isverna. Se spune că peștera a fost zidită cu un zid gros de doi metri, care a obturat pârâul, formând unul dintre lacuri. O altă poveste justifică apa limpede și curată a pârâului, prin prezența argintului Mariei Tereza. Alte legende povestesc de dispariții misterioase și pietre care își schimbă poziția, capturând scafandri, semn că aceste comori ar fi păzite de un blestem.

Toate aceste legende au atras mulți vizitatori străini, dar și români, care își riscă viața scufundându-se fie de plăcere, fie în căutarea comorilor, mai mult sau mai puțin interesați de frumusețea reală a galeriilor, unii ieșind din apă cu amintiri de neuitat, alții cu câte un craniu, os de om sau o bijuterie.

Un lucru de necontestat rămâne potențialul speologic al acestei peșteri, un reper pentru întreaga zonă carstică din România și nu numai.

Ape limpezi

Intrarea în peșteră se face prin resurgența îngustă a pârâului carstic, apoi printr-o săritoare de 3 m se intră în galeria principală. Prin coridorul lung răsar câteva mici ochiuri de apă, cu o adâncime de 75 cm, un preambul al frumuseții ce va urma.

Primul bazin cu apă este Sifonul Verde, adânc de 1.5 m, cu o temperatură a apei de 8 grade C, ce poate fi parcurs doar cu barca pneumatică. Limpezimea apei, puțin încrețită de valurile micului pârâu carstic, i-au adus numele de Lacul Verde.

Peștera continuă cu Galeria Fosilă, o porțiune de 80 m, împodobită cu stalagmite. În capătul ei se află punctul de echipare și intrare în Sifonul Galben, într-o apă nu foarte adâncă, cu o temperatură de 5-6 grade C.

Sifonul Negru, cel mai mare din România, este prelucrat asemenea unei galerii de metrou, la o înclinație de aproximativ 40-45 grade și cu o adâncime de 40 m, pereții fiind acoperiți de falduri de piatră.

Care este interesul pentru „scufundarea de peșteră“ în România?

Deși avem peste 12.000 de peșteri și mai bine de 1.000 de speologi ce plătesc cotizația la 30 de cluburi, există în prezent doar 30-40 de scafandri ce practică, ocazional, „scufundarea de peșteră“. Dintre ei, doar 8 au brevet de Cave Diver, alți 15 au brevete de Intro to Cave Diver, în vreme ce restul se scufundă „pe riscul lor“. În ultimul timp, interesul românilor este în creștere față de scufundare în general și față de scufundările tehnice în particular. Ca veteran și instructor în acest sport, sper ca acest interes să se mențină și numărul practicanților să tot crească.

Le doresc cititorilor acestei reviste să se scufunde cât mai mult și îi invit să urmeze cursurile IANTD de scufundare de peșteră – o experiență cu adevărat remarcabilă!

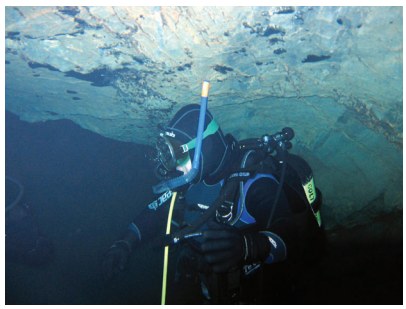
SORIN DELEANU, SCAFANDRU REACREAȚIONAL:

„Am intrat în apă. Era foare rece, iar mie îmi intra câte un firicel pe la cagulă. Deci, tot timpul aveam gâtul și pieptul în apa de 5-6 grade C. Am mers grupați către Sifonul Galben, iar senzația de frig a dispărut pentru că priveliștea te făcea să uiți să respiri. Apa era atât de curată, încât practic nu se vedea. Aerul expirat se lipea de tavanul galeriei și semăna cu mercurul. Între sifoane sunt galerii inundate, clopote de aer, lacuri mai mici sau mai mari, galerii prin care curg râuri subterane, numai minunății. Porțiunile neinundate le-am parcus cu labele în mână și cu tot echipamentul în spate. Podeaua era înclinată, umedă și nu prea aveam puncte de sprijin pe pereți. La fiecare intrare în următorul lac, trebuia să ne încălțăm din nou. Foarte dificil, dar superb. Locurile pe care le-am văzut după ce am trecut de primul sifon erau neatinse. Stalactite, stalagmite, coloane, gropi săpate de câte o picătură de apă în milioane de ani. Uitai să respiri de cât de frumos era. Lumina lanternelor făcea mii de reflexii în pereții de calcar.

A doua zi am intrat din nou și am ajuns până în Sifonul Negru. Din câte țin eu minte, adâncimea maximă a fost de 40 de m, dar Vali (n.r. Valentin Dumitrescu) zice că a fost mai mică. Am văzut niște pereți acoperiți de falduri de piatră, care nu pot fi descriși în cuvinte.

Scufundarea în peștera Isverna a fost unul dintre cele mai grele și mai intense momente de efort fizic din viața mea, dar a meritat fiecare secundă“.

VALENTIN DUMITRESCU, SCAFANDRU RECREAȚIONAL:

„În noiembrie 2005, mi s-a ivit ocazia să mă scufund în peștera Isverna. Pentru mine a fost o provocare. Este o peșteră sălbatică...te pune la încercare...scoate untul din tine. Așa cum era de așteptat, am trecut prin destule peripeții: căzături, răsturnări cu barca, rătăciri prin cotloanele subacvatice, emoții, râsete și în final o bună dispoziție. A fost o expediție în adevăratul sens al cuvântului. Eu eram cel mai mic „în grad“ și am avut ce învăța, mai ales că am participat și la o scufundare prelungită: sifonul verde - Sifonul galben - Sifonul negru, dar nu tot, ci până la o adâncime de 30 m și retur, normal. Apa din sifoane avea între 4-8 grade C.

Pentru mine peștera Isverna este un loc. Locul în accepțiunea mea nu este doar locul fizic, este acel loc în care se întâmplă lucruri importante. Și eventual un punct din spațiu care ne modelează personalitățile într-un fel în care nici nu bănuim.

Dacă vi se ivește ocazia să vă scufundați aici, nu pregetați. Cousteau însuși a vizitat România pentru a se scufunda la Isverna. Și în 2005 am înțeles de ce“.

O INCURSIUNE ÎN BONAIRE

FOTOGRAFII DE **Claudiu Dordea**

BONAIRE ESTE O INSULĂ ÎN MAREA CARAIBILOR (ANTILELE OLANDEZE).

Suprafața: 294 km²

Populația: peste 16.000 de locuitori.

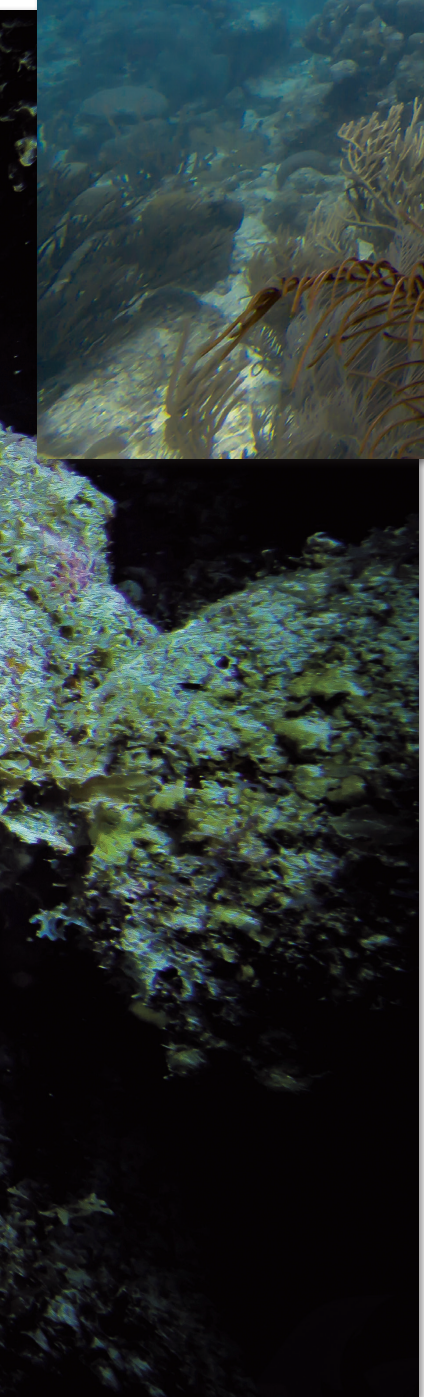
Capitala: Kralendijk.

Pasionații de scufundări și de snorkeling sunt atrași de această insulă deoarece are plaje nisipoase puține, iar recifele sunt accesibile direct de pe țărm. Din anul 1979, apele insulei au fost protejate prin lege, iar Bonaire a devenit una dintre cele mai căutate locații pentru scufundări libere nu numai din Caraibe, ci și din întreaga lume. Este o insulă „eco-friendly", deoarece își protejează resursele marine, inclusiv fragilele grădini de coral.

În Cuba

Cu Ciprian Chiricheș

FOTOGRAFII **din arhiva personală**

Am organizat excursia anul trecut, în luna octombrie. După un zbor destul de lung, am făcut o escală la Milano, iar de acolo am zburat 10 ore cu avionul până la Havana.

Excursie în Cuba comunistă

Când am ajuns în Cuba, am avut sentimentul întoarcerii în timp. Am văzut la cubanezi multe lucruri pe care le-am trăit noi în perioada comunistă: cozi la lapte, la pâine, alimentele se dau pe cartelă. Totul îmi aducea aminte de cum trăiau românii în anii '75-'80. Din ceea ce am văzut, în Cuba există două pături sociale: săraci și foarte bogați. Aceștia din urmă exploatează plantațiile de tutun, cafea și cacao.

Să revenim. Am aterizat pe aeroportul din Havana și am făcut un transfer în nordul insulei, în Varadero, care se află la circa 140 km la est de Havana, în Peninsula Hicacos, din Provincia Matanzas.

Una dintre destinațiile pentru scuba diving în această zonă este Jardines de la Reina, un arhipelag care se află în sudul insulei, un loc special în care poți admira flora și fauna.

Întrucât noi traversam zilnic insula de la N la S, am avut ocazia să văd cum trăiesc cubanezii, care sunt obiceiurile lor, unde locuiesc. Ce m-a impresionat în această țară a fost faptul că nu există palmă de pământ care să nu fie valorificată. Erau plăcuțe pe care scria „Acest pământ este lucrat de regiunea...". Aici statul se implică, mâna de lucru fiind exploatată la maximum. Ca infrastructură stau însă prost. Folosesc ca mijloace de transport niște căruțe, iar în autobuze, dacă sunt 30 de locuri, vei găsi 80 de oameni.

Cubanezii nu au voie să cumpere bunuri din aceleași locuri cu turiștii. Acolo se puteau folosi două monede: moneda locală și moneda pe care o folosește turistul. Când schimbi, raportul este de unu la unu, dar moneda folosită de turist este de 40 de ori mai mare decât moneda lor.

Deși la prima vedere Cuba poate părea o țară foarte ieftină, realitatea este cu totul alta. O sticlă de apă valorează 2 cuc, adică aproximativ 2 euro.

Scufundări și homar proaspăt

Excursia noastră în Cuba a durat zece zile. Dintre acestea, opt am făcut scufundări în golfuri și două zile în Oceanul Atlantic.

De fapt, toate scufundările în golfuri se fac de pe țărm, iar cele în ocean, din barcă. În golfurile de la sud de Cuba nu existau curenți și puteai face scufundări fără probleme. Nu pot spune că există o floră și o faună deosebite, dar poți să vezi o sumedenie de epave, rămășițe ale revoluției lui Che Guevara. Acestea sunt amprenta vizibilă și clară a atacurilor făcute de americani: Jeep-uri, relativ noi, scufundate. O priveliște extraordinară.

Ne-am mai scufundat în El Tanque, în Bahia de Cochinos (Bay of Pigs), la o adâncime de 33,5 m; apa avea o temperatură de 28-30 grade C.

Ne-am scufundat și la Cueva de los Peces, la o adâncime de 30 de m. Vizibilitatea a fost foarte bună. La 200 m de țărm puteai să te scufunzi la adâncimi foarte mari. Am văzut lion fish, raci de mare și pisici de mare. Am fost și la Punta Perdiz, ne-am scufundat de pe țărm, am văzut mulți corali, temperatura apei era de 30 grade C, la o adâncime de 41,5 m. A fost cea mai plăcută scufundare. La o altă scufundare am traversat o cavernă, unde am văzut o epavă mică.

Cea mai frumoasă locație, unde am făcut scufundări, a fost la o barcă de patrulare (patrol boat), care se află la N-V de Varadero, la o distanță de maxim 10 km de port. Aici totul este foarte bine conservat, fie că vorbim de armament sau de mașinile blindate. Acest lucru ne-a fascinat, a fost punctul de atracție al acestei zone. Ca să o vedem ne-am scufundat la 26 de m, iar vizibilitatea a fost foarte bună.

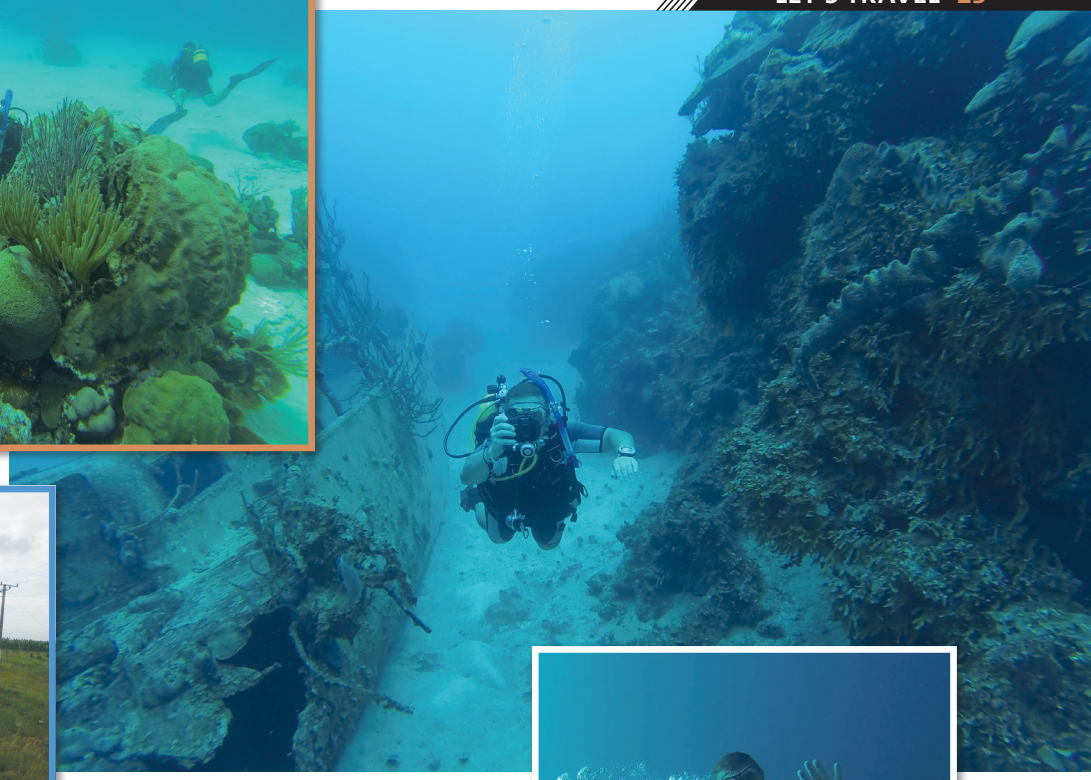
În acele zile, în care am făcut scufundări în ocean, am mâncat homar proaspăt, gătit pe barcă de către un priceput bucătar local. Întrucât doar cubanezii aveau voie să-l pescuiască, acesta sărea în apă cu harponul, cobora pe fundul oceanului și venea cu homar. Pot să spun că a fost cel mai bun homar pe care l-am mâncat în viața mea.

Am fost cazați în cel mai mare complex hotelier din Varadero, unde ne-am bucurat de condiții de cazare și mâncare foarte bune. Interesant pentru noi a fost faptul că am fost urmăriți în hotel și în afara lui, cred că de angajați ai Securității, îmbrăcați civil. Asta nu ne-a împiedicat însă să mergem să cumpărăm trabucuri de contrabandă. O cutie ne-a costat 30 de cuc, echivalentul a 30 de euro.

Aceasta este Cuba. Lucrurile pe care le-am văzut aici, în timpul scufundărilor, gen epavele militare, nu le-am mai văzut în altă parte. Mi-au plăcut în mod special și mașinile de epocă, marca Buick sau Chevrolet, unele mai bine întreținute, altele mai puțin.

CIPRIAN CHIRICHEȘ

ESTE SCAFANDRU RECREAȚIONAL. A URMAT cursurile de scuba diving la Scubadiver.ro Center, acum patru ani. A înființat în Brașov, împreună cu Bogdan Mladin, Dan Moraru și Szilard Gyorgy, Aquila, o asociație care promovează sportul pentru toți. O ramură a acestei asociații este Aquila Team Division, care promovează scuba diving-ul.

Anul acesta se poartă
siguranța și confortul

Echipamentul pe care îl purtați la scufundări, precum și accesoriile aferente, vă ajută să intrați în mediul subacvatic în condiții depline de siguranță și confort. Fie că este vorba de masca de scafandru, de costumul de scufundare, de vestă, de labe, de computer, de lanternă sau de aparatul de fotografiat digital, care vă ajută să imortalizați cele mai frumoase clipe petrecute sub apă, aceastea trebuie să fie de cea mai bună calitate și să vă asigure maximul de confort în apă.

1 MASCĂ DE SCAFANDRU Frameless
195 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

2 COSTUM DE SCUFUNDARE
Omega Ice Overall 7/5/4MM, Camaro
1 450 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

3 SUBVEȘMÂNT PENTRU COSTUM USCAT T100 Polarwear
740 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

4 COSTUM USCAT Trilam Tech Dry
3 945 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

5 COSTUM USCAT EVERDRY4
2 749,75 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

6 BCD HYBRID PURE MRS+, Mares
1 315 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

7 VESTĂ DE SCUFUNDARE
Stealth 2.0 full set, XDEEP
2 299,95 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

8 LABE DE SCAFANDRU **AVANTI QUATTRO PLUS with Bungee Strap**
395 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

9 COMPUTER DE SCUFUNDĂRI **Leonardo, Cressi**
870 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

10 CEAS ȘI COMPUTER MUTIFUNCȚIONAL DE SCUFUNDĂRI, **SCUBAPRO Meridian**
1 525 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

11 COMPUTER DE SCUFUNDĂRI **Suunto Vyper Air cu USB**
1 825 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

12 BUSOLĂ **SUUNTO SK-7, WRIST**
220 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

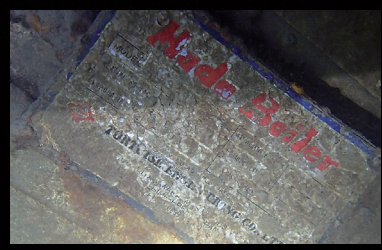
13 LANTERNĂ PENTRU SCUFUNDĂRI **NOVA LIGHT 230**
325 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

14 SPARE AIR **Nitrox 300 PACKAGE**
1 325.00 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

15 APARAT DE FOTOGRAFIAT SUBACVATIC DIGITAL **SeaLife DIGITAL DC 1400 HD**
2 465.00 lei (cu TVA)
www.xsport.ro

FOTO: GEORGE NICOLAESCU
YOU XIU - BRIDGE WING

> “Unii sunt pasionați de floră, de faună, alții de fotografierea și filmarea subacvatică, eu sunt pasionat de epave.”

YOU XIU - BOILERE

YOU XIU - RADAR

George Nicolaescu:

„Epavele sunt comorile din Marea Neagră”

ARTICOL DE **Violeta Bădoiu** FOTOGRAFII **din arhiva personală**

George Nicolaescu a fost desemnat anul trecut „Scafandrul anului“ de către Centrul de Scafandri al Forțelor Navale, în cadrul competiției „Romanian Diving Award“. Este pasionat de epavele din adâncurile Mării Negre, care sunt pentru el adevărate „comori“ și consideră că ar trebui protejate, în primul rând de scafandri, prin „descurajarea recoltării de trofee și păstrarea lor într-o stare cât mai bună“.

Ce a însemnat pentru dumneavoastră câștigarea acestui premiu?

M-am bucurat să particip la acest concurs, despre care am auzit prima dată în cadrul workshop-ului, „Noutăți în lumea scafandrilor“, organizat la Centrul de Scafandri. Chiar dacă nu eram convins că voi participa, în cele din urmă, datorită domnului instructor, Ramiro Angelescu, am decis să încerc „marea cu degetul“. A fost ceva interesant deoarece până acum nu am mai participat la niciun fel de concurs pe această temă. Întregul eveniment a fost o ocazie specială de a relaționa cu alte persoane implicate în această activitate. Am apreciat faptul că indiciile au fost plantate de către scafandrii militari și au fost aduse la suprafață de scafandrii recreaționali.

De cât timp faceți scufundări?

Primele încercări le-am făcut la vârsta preșcolară. Chiar am găsit zilele trecute o fotografie în care eram „echipat“ cu labe și vizor! A urmat de-a lungul timpului o evoluție lentă, până într-o perioadă relativ recentă, când am decis să abordez formal această activitate, și am urmat cursurile necesare, de la răspânditul „Open Water Diver“ până la cursuri de scufundări tehnice.

Sunteți scafandru recreațional sau profesionist?

Sunt mai degrabă unul recreațional, deoarece scufundările pe care le fac au scop recreațional, dar aș putea spune și profesonist, prin prisma activității desfășurate în cadrul Centrului de scufundări Scubadiver.ro, unde sunt divemaster. Asfel, o bună parte (de fapt, cea mai mare parte aș putea spune) din timpul alocat activității de diving are ca obiect instruirea celor care doresc să devină la rândul lor scafandri. Recreaționali, desigur.

Ce comori ați descoperit în Marea Neagră?

Pentru mine „comorile“ din Marea Neagră sunt chiar epavele care se găsesc aici. Fiecare scafandru are preferințele sale. Unii sunt pasionați de floră, de faună, alții de fotografierea și filmarea subacvatică, eu sunt pasionat de epave.

YOU XIU – BRIDGE ANTENNA
FOTO: GEORGE NICOLAESCU

Care sunt epavele pe care ați avut ocazia să le vizitați? Ne puteți spune câteva cuvinte despre acestea?

N-am făcut o listă a epavelor vizitate, deși ar fi trebuit, chiar și numai pentru logbook, dar îmi vin în minte câteva nume:

Epava navei turcești, **Akra Aktion,** aflată în zona Vama Veche, eșuată în 1981, la o adâncime de câțiva metri. Când am vizitat-o ultima dată, este ceva timp de atunci, era vizibilitate bună pentru Marea Neagră și îmi aduc aminte că era binișor împrăștiată...

You Xiu, aflată în imediata apropiere a digului de nord, care protejează portul Constanța, a naufragiat în 1995, în timpul unei furtuni; pavilion- Hong Kong; lungime- 167 m; lățime- 26 m; echipaj- 27, fără supraviețuitori. Una dintre epavele cele mai vizitate de către scafandri, You Xiu, se află la o adâncime de 23 m, înclinată pe partea stângă, iar suprastructura, în partea cea mai înaltă, se află la doar 2 m sub apă. Aici ancorează ambarcațiunile cu scafandri, intrarea fiind astfel foarte facilă, de asemenea și revenirea la suprafață.

Paris, aflată în apropierea epavei, You Xiu, puțin mai în sus, spre Constanța. Nava, aflată sub pavilion maltez, s-a scufundat la aceeași dată cu You Xiu și nu au fost supraviețuitori.

Medy, navă aflată sub pavilion turcesc, s-a scufundat în 2010, iar echipajul s-a salvat în întregime. Au existat, din păcate, două victime, doi scafandri români, care au intrat pentru investigații la scurt timp după naufragiu. Era încărcată cu fier vechi și era culcată pe partea dreaptă, la o adâncime de cca 32 m. Încărcătura s-a revărsat din magazii la naufragiu. Îmi aduc aminte surpriza de la prima scufundare: mi se părea ciudat să văd acolo un calorifer și o portieră albă de Dacie.

Sc213, un submarin rusesc, clasa „shuka", cu o lungime de 59 m, s-a scufundat în 1932, când ar fi lovit o mină. Acum se află la o adâncime de 32 m, acoperit bine de tot cu plase de pescuit agățate de-a lungul timpului.

M/V Sadu, un cargou românesc, construit în 1976, cu o lungime de 106 m, s-a scufundat, pe data de 2 decembrie 1988. Au supraviețuit 7 oameni din 22. Nava era goală, se întorcea de la Galați spre Constanța pentru reparații și pentru obținerea actelor și certificatelor necesare. Este o navă cu o poveste destul de răsunătoare printre marinarii români. Se află în imediata apropiere a epavei, You Xiu, și, din cauza vizibilității deosebit de reduse, în timpul scufundării am trecut de pe o navă pe cealaltă. Nu sunt singurul căruia i s-a întâmplat. O vizitez destul de des, poate și datorită faptului că a fost o navă românească, iar eu am lucrat ca ofițer radiotelegrafist, timp de mai bine de un an, pe o navă-soră, Codlea.

Ultima, dar nu cea din urmă, ar fi epava distrugătorului **Moskva.** Aceasta se găsește la o adâncime de 46 m și este ceva mai departe de țărm, ceea ce o face mai puțin accesibilă. Adâncimea unde se află impune echipament mai sofisticat și o planificare riguroasă. Arată uimitor după atâția ani: suprastructura, tunurile acoperite cu scoici, busola al cărei geam s-a spart din cauza presiunii și peste care am trecut la prima scufundare, fără să o observ. Îmi amintesc o lădiță de lemn, plină cu cutii de chibrituri... Cum de s-o fi păstrat atâta vreme?!

Considerați că aceste epave sunt adevărate comori ale lumii subacvatice și ar trebui protejate?

Prin prisma atracției turistice, acestea sunt într-adevăr comori ale lumii subacvatice. În alte părți de lume se organizează excursii pentru vizitarea lor, povestea fiecărei epave este cunoscută și popularizată în comunitatea de diving. La noi, din păcate nu este așa.

În primul rând protejarea epavelor ar trebui făcută de către scafandri, cei care sunt direct interesați de conservarea lor, printr-o atitudine care să descurajeze recoltarea de trofee și păstrarea lor într-o stare cât mai bună. Nu în cele din urmă, epavele se află sub protecția legii, atât la noi, cât și pretutindeni în lume.

CE FEL DE ECHIPAMENT RECOMANZI PENTRU SCUFUNDĂRILE LA EPAVE?

ÎN ACEST CAZ ECHIPAMENTUL TREBUIE ALES ÎN FUNCȚIE DE ADÂNCIMEA LA CARE SE AFLĂ EPAVA. DACĂ DORIM SĂ vizităm o epavă aflată la o adâncime mică, la care mergem vara, când temperatura aerului este ridicată, iar apa nu e deloc rece, folosim un costum de neopren, o butelie de aer de 12-15 litri, celelalte piese de echipament fiind cele care sunt utilizate în mod curent la scufundările recreaționale. Aparatul foto sau camera sunt binevenite.

În schimb, la o epavă aflată la o adâncime mai mare, de exemplu Moskva, atât vara, cât și iarna, temperatura este de 5-7 grade. Se impune un costum uscat și rezerva de gaze bine calculată din punct de vedere al compoziție și al cantității. Deoarece va fi o scufundare tehnică, palierele de decompresie trebuie respectate cu strictețe, așa cum am stabilit la planificarea scufundării și așa cum ne va spune și computerul de scufundare. Butelia cu argon pentru costumul uscat ar putea aduce un plus de confort.

Vorbeam un pic mai devreme de amestec de gaze. În mod curent, la calcule se folosește 21% oxigen și 79% azot. Pentru unele scufundări se folosesc amestecuri de gaze, în care aceste procente sunt modificate. De exemplu, amestecul cunoscut ca Nitrox, în care procentul de oxigen este mai mare decât în aer, îți dă posibilitatea de a petrece mai mult timp sub apă, dar la adâncimi cu atât mai mici cu cât procentul de oxigen crește.

Pe măsură ce crește adâncimea la care dorim să ajungem, va trebui să reducem procentul de oxigen, care, la presiuni parțial ridicate, devine toxic, dar va trebui redus și procentul de azot, care are un efect narcotic. Acesta din urmă, fiind un gaz pe care organismul uman nu îl folosește, se înmagazinează în țesuturi, de unde nevoia de decompresie. Se introduce un al treilea gaz, heliul, și în felul acesta avem o mixtură cunoscută ca TriMix.

INCREDIBLE COLOR
HIGH DEFINITION DIVE

Echipamente sportive pentru sporturi eXtreme
XSPORT ROMÂNIA
Mobil: 0724.47.71.59. **Fix :** 021-320.21.55 (7 linii).
Showroom: Strada Anestinelor nr. 12, Sector 3, București
Email: office@xsport.ro **www.xsport.ro**

www.artbook.net

SCUBADIVER OCEAN AWARDS 2009

icon HD

The LCD display truly brings color to diving.
The new software updates and displays the dive profile in real time.
Another innovation made by Mares.

The future is here.

mares just add water

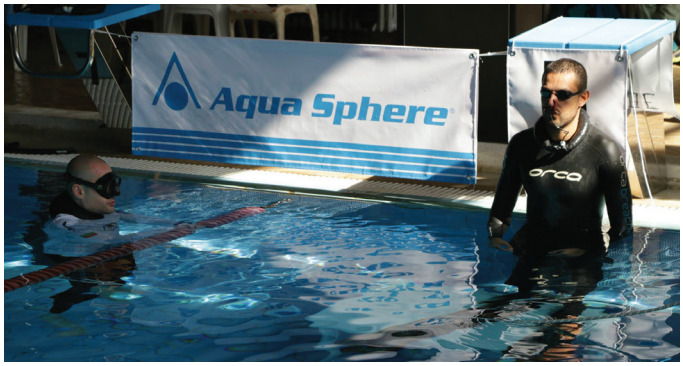
Indoor Freediving

LA BAZIN, TOATĂ LUMEA!

ARTICOL DE **Raluca Șteblea și Valentin Dumitrescu**
FOTOGRAFII **din arhiva personală**

Suntem în perioada rece, iar în România freediving-ul se poate practica doar în bazin. În București, majoritatea bazinelor oferă adâncimi între 2 și 6 m, potrivite pentru practicarea indoor freediving-ului, indiferent dacă reprezintă un hobby, te pregătești pentru o competiție sau ești doar tentat să îl încerci.

Poți practica freediving static sau dinamic (cu labe sau fără labe), cu un echipament format din costum de neopren, ochelari de înot, nose clips, lest și din labe, dacă este cazul. În acest sport este importantă starea de spirit, trebuie să fii calm, relaxat, să îți exersezi respirația și să știi să înoți.
Chiar dacă înotul în timpul freediving-ului este diferit de procedeele de înot clasice, de la suprafața apei, de modul în care respiri sau de echipamentul folosit, pentru a putea practica acest sport, trebuie să fii un bun înotător. Dacă nu știi să înoți, un instructor specializat îți poate arăta cele patru procedee de înot și te va introduce în atmosfera benefică și antrenantă de la bazin. Fie că vrei să îți reamintești sau să înveți să înoți, ți-am pregătit o scurtă trecere în revistă a tehnicilor de înot folosite, în speranța că te vor captiva și vei face primul pas spre sporturile nautice.

Procedee de înot

Procedeul BRAS: pe burtă, se țin picioarele îndoite lateral și se fac mișcări circulare, asemănătoare cu mișcările broscuței. Brațele se duc întâi în față, cu palmele apropiate, întoarse spre exterior, apoi se îndepărtează pe lateral, urmând o apropiere în forță a coatelor (astfel se împinge foarte mult apa și înaintarea se face cu mai multă viteza). Mâinile se duc din nou în fața capului. Mișcările mâinilor trebuie să fie coordonate odată cu cele ale picioarelor.

Procedeul SPATE: pe spate, se duc mâinile întinse alternativ pe lângă corp, în mișcare circulară. În momentul atingerii apei, se îndoaie brațul. Cotul intră primul, iar palma se face căuș. Tălpile picioarelor se îndoaie sus-jos, cât mai în viteză posibil.

Procedeul LIBER: se ține capul în apă, cu ochii deschiși, timp în care se suflă în apă. Mișcările brațelor sunt alternative. De exemplu, se pornește cu brațul drept întins în față, iar stângul execută o mișcare circulară, cotul fiind ușor îndoit, iar palma în formă de căuș. În acest timp se îndoaie picioarele sus-jos, de la genunchi. Capul se ridică din apă la fiecare trei brațe înotate și se respiră când într-o parte, când în alta.

Procedeul FLUTURE: se duc ambele brațe concomitent în față, palmele fiind paralele cu nivelul apei. Brațele împing foarte puternic în apă când ajung la nivelul șoldului, cu palmele făcute căuș. Apoi se scot mâinile din apă. Se dă din picioare alternativ cu brațele, picioarele sunt drepte, apropiate și se îndoaie gleznele în sus și în jos, concomitent.

O dată cu înotul poți descoperi cel mai liber mod de scufundare și beneficiile sale asupra condiției fizice și a mentalului. Ca freediver, după câteva antrenamente, te poți odihni mai bine noaptea, nu mai ai dureri de cap, poți deveni mai calm și mai relaxat.

SINGLE BREATH, NO TANK!

How Deep Can You Go?

SSI FREEDIVING

Freediving Level 1 Program

LEVEL OF EXPERIENCE 1

10 m — 33 ft

15 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 2

20 m — 66 ft

30 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 3

30 m — 99 ft

50 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 4

Optional

40 m — 130 ft

100 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 5

300 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 6

500 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 7

1000 or more Dive Sessions

LEVEL OF EXPERIENCE 8

FREEDIVING BASIC

- Start Your Freediving Adventure In The Pool & Continue Your Way To Freediving Level 1. Any Time!

SPECIALTY COURSES

- Digital Underwater Photography
- Mono Fin

... and many more options

INSTRUCTOR LEVEL 1 — Freediving Level 3 or Scuba Professional*

INSTRUCTOR LEVEL 2 — Instructor Level 1 + 25 Certifications

INSTRUCTOR LEVEL 3 — Instructor Level 2 + 50 Certifications

INSTRUCTOR TRAINER — Instructor Level 3 + Outstanding Experience

The Ultimate Dive Experience

www.diveSSI.com

Claudiu Dordea

Scufundări cu rechinii în Rai

ARTICOL DE **Violeta Bădoiu** FOTOGRAFII DE **Claudiu Dordea**

Cum e să te scufunzi cu rechinii? E o senzație unică, pe care mi-aș dori să o retrăiesc? Cu siguranță, da. Așa descrie Claudiu Dordea experiența scufundării în Insulele Galápagos alături de rechini. „Din cauza faptului că mă scufundasem la 30 de m și am văzut 100 de rechini care înotau deasupra mea, am uitat de button time. A trebuit să stau cu divemaster-ul și să fac decompresia, la 5 m sub apă, dar a meritat".

Claudiu Dordea este un scafandru recreațional, care a început cursurile de scuba diving în 2010. A descoperit plăcerea de a se scufunda, în 2005, în timpul unei excursii de diving în Egipt. Este un bun înotător și a făcut polo în copilărie.

În vara anului 2011, a urmat cursurile de diving la Scubadiver.ro Center. A efectuat numeroase scufundări atât în România, cât și în străinătate. Decizia de a pleca în Insulele Galápagos a luat-o după ce a văzut, în octombrie anul trecut, un documentar despre aceste insule și despre rechinii ciocan. În noiembrie era deja acolo. „Ca să ajung în Galápagos, am zburat cu vreo trei avioane, vreo două zile... Din România am ajuns la Amsterdam, apoi în Ecuador, de aici am mai luat un avion și am ajuns în San Cristóbal. De acolo am mers cu barca nonstop, deoarece locurile în care am făcut scufundările se aflau într-o zonă foate îndepărtată. Sunt două insule în mijlocul oceanului, din cadrul arhipelagului, care sunt cele mai celebre din lume. Acolo e Raiul diverilor pe pământ. Una se numește Wolf și cea de-a doua, Darwin's Arch", povestește Claudiu.

Curenți puternici și rechini

În Insulele Galápagos, în mijlocul oceanului, scufundările devin periculoase din cauza curenților puternici, a valurilor și a adâncimilor mari, care fac imposibilă efectuarea operațiunilor de salvare, și, nu în ultimul rând, a animalelor. „Este vorba de specii de rechini, care pot ataca omul. De aceea, este foarte important să te documentezi înainte și să știi cum trebuie să te comporți în momentul în care te întâlnești

cu unul. Rechinul ciocan nu este periculos pentru om, dar poate să devină. În zonă am mai întâlnit și rechini de recif, rechini de Galápagos, care au un risc de periculozitate de la mic spre mediu. Aceștia sunt precum câinii. Dacă simt că îți este frică, vin spre tine. Trebuie să îți acoperi întotdeauna spatele ca să nu fii atacat. În apă trebuie să stai nemișcat, numai vertical, nu orizontal, ca să pari cât mai mare. Ar fi foarte bine ca rechinul să nu vrea să interacționeze cu tine. Dacă totuși o face, tu nu ai cum să te aperi. Toți rechinii au peste 2 m lungime. Dacă rechinul devine interesat, te va înconjura, va strânge cercul și poate să te lovească cu botul sau chiar să te și muște. Prima mușcătură nu e periculoasă, dar este îndeajuns de gravă încât să-ți rupă un mușchi. Mișcările lor sunt întotdeauna line, deci nu vor veni repede spre tine. După ce te-a mușcat în apă sau te-a lovit cu botul, pleacă și urmează lovitura finală. În acel moment nu prea mai ai ce să faci. Mai ai totuși o șansă: dacă ții în mână un aparat de fotografiat mare sau alt obiect de mari dimensiuni poți să îl bagi în gura rechinului. Dacă mușcă din fier își dă seama că nu e mâncare și pleacă", îi sfătuiește Claudiu Dordea pe amatorii de senzații tari la mare adâncime.

După spusele lui, rechinii nu întreprind atacuri în care ei pot fi răniți, pentru că atunci și ei pot deveni o pradă pentru alte animale. Și atunci toate atacurile lor sunt bine gândite și fără nicio marjă de risc. „Cele mai multe atacuri, pe care le vedem la televizor, au loc când rechinii confundă înotătorul sau surferul cu hrana, cu o focă de mare. Din câte știu eu, la diveri nu au fost accidente decât foarte rar sau aproape deloc, dar există totuși un risc mare, pentru că vorbim despre un animal sălbatic și niciodată nu știi cum reacționează", completează Claudiu.

„Cu ochii la rechini, am facut decompresie"

Odată ajuns la cele două insule, Claudiu Dordea a participat la o sesiune de briefinguri, în care organizatorii și instructorii le-au explicat că trebuie să rămână în permanență lângă grup. Din cauza faptului că sunt curenți foarte puternici și valuri destul de mari, intrarea în apă are un grad mare de dificultate. „Ești pregătit 100%, intri în apă și te duci direct la fund. Este recomandat în acest caz ca diverii să aibă la ei un cârlig ca să poată să se agațe de stânci, din cauza curentului foarte puternic. În Galápagos o altă particularitate este aceea că fiecare diver va dispune de un GPS cu stație de emisie, care merge până la 2 km. Aici cel mai mare pericol nu îl reprezintă animalele, ci faptul că poți să te pierzi de grup, din cauza curentului. Și dacă se întâmplă acest lucru, sunt șanse foarte mari să nu mai fii găsit niciodată, deoarece pe distanțe enorme nu e nicio ambarcațiune. Acesta este cel mai mare risc și nu le recomand diverilor, care au terminat acum cursul de scuba diving, să facă scufundări aici", ne avertizează Claudiu Dordea.

Conform spuselor sale, în Insulele Galápagos scufundarea se face în siguranță, dar se pot întâmpla accidente ca în orice sport. Toate scufundările au loc la 25-30 m și există riscul, din cauza scufundărilor repetate și a azotului care se acumulează, ca la o ieșire de urgență să faci o boală de decompresie mult mai repede decât în mod normal.

„Acest lucru mi s-a întâmplat și mie. Din cauza faptului că mă scufundasem la 30 de m și am văzut 100 de rechini, care înotau deasupra mea, am uitat de button time. A trebuit să stau cu divemaster-ul și să fac decompresia, la 5 m sub apă, dar a meritat. Norocul meu a fost că nu am depășit cu mult button time-ul", își încheie Claudiu povestirea, într-un mod optimist.

DESPRE INSULELE GALÁPAGOS

INSULELE GALÁPAGOS SUNT SITUATE LA aproximativ 1.000 km depărtare de teritoriul continental al statului sud-american, Ecuador. Oficial poartă denumirea de Archipiélago de Colón (arhipelagul lui Columb), însă sunt cunoscute ca Insulele Galápagos sau „insulele țestoaselor".

Arhipelagul este de natură vulcanică. Se mai pot vedea cratere vulcanice pe unele dintre insule, cum ar fi pe Insula Isabela. Datorită izolării s-a putut dezvolta o lume vegetală și animală aparte. Observațiile asupra faunei Insulelor Galápagos l-au condus pe naturalistul englez, Charles Darwin, la teoria evoluționistă.

Insulele Galápagos din Oceanul Pacific sunt unele dintre cele mai izolate insule de pe glob. Datorită acestui fapt, aici s-a dezvoltat o gamă largă de animale și plante neobișnuite și uneori unice, care au avut un impact enorm în deslușirea evoluției biologice.

Repet: practicând acest sport aveți numai de câștigat!

Andrei Tinu:

„Sunt un promotor al scuba diving-ului“

ARTICOL DE **Violeta Bădoiu** FOTOGRAFII **din arhiva personală**

Scuba diving-ul te pregătește pentru viața reală, te învață să fii mai atent, te ordonează...

Pentru început, cine este Andrei Tinu? Multă lume vă cunoaște ca fiul marelui om de presă, Dumitru Tinu, dar sunt convinsă că aveți multe lucruri să ne spuneți despre dumneavoastră.

Așa cum spuneați, lumea mă cunoaște din postura de fiu al lui Dumitru Tinu. Este o grea și dulce povară, fiindcă numele Tinu impune o anumită conduită, responsabilitate, profesionalism... Dar sunt un om ca toți ceilalți, cu bune și cu rele. Sunt doctorand în Istorie al Universității din București, asistent universitar al Facultății de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu“, tot din Capitală, și politician – vicepreședinte la nivel național al Tineretului Social Democrat. Am publicat până în prezent, în calitate de autor și coordonator, trei cărți – „Moștenirea“ (2010), „Otrava de Aur: ferma de vipere de la 0 la profit“ (2012) și „Dezbateri universitare“ (2013) –, precum și autorul al numeroase articole și editoriale, atât cu caracter științific, cât și cu tematică socio-politică, ultimele în paginile revistelor „Q-magazine“ și „Ghimpele“.

Aveți o activitate profesională bogată. Vă mai rămâne timp pentru hobby-uri? Ne puteți dezvălui câteva dintre acestea?

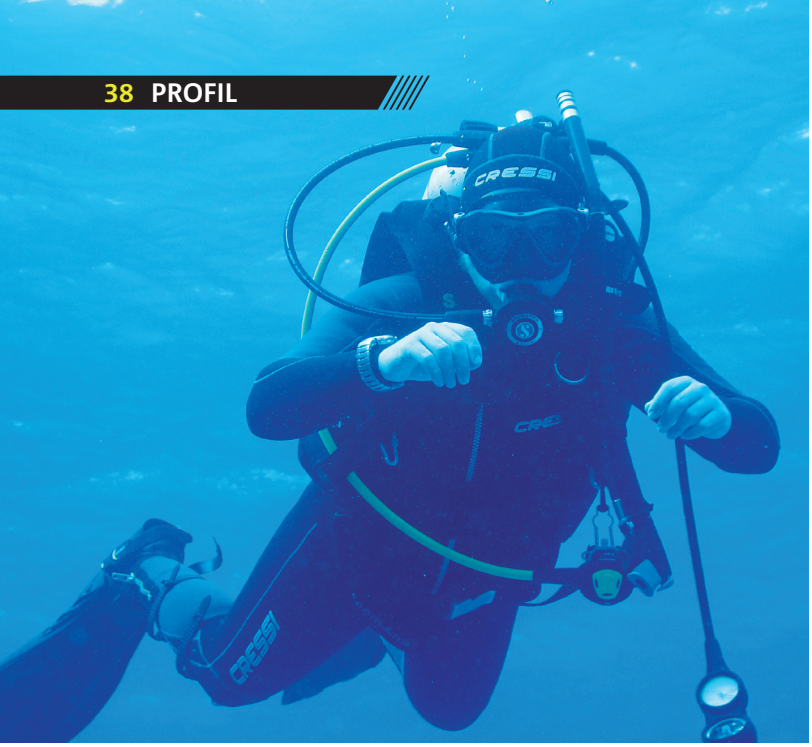
Să vă vând un pont: am avut șansa ca profesia să coincidă cu pasiunea. Pentru că nu poți să scrii fără să îți placă acest lucru, tot așa după cum nu poți fi dascăl fără să ai chemare. În profesiile, meseriile ce implică lucru cu omul, cu gustul și cu caracterul acestuia, inspirația joacă un rol esențial. Asta nu exclude însă munca, pregătirea, nopțile albe. Dar mai sunt și alte hobby-uri: scufundările, schiatul, drumețiile montane și opera. Îmi plac Bellini, Verdi, Mozart...

> Am convins mai multe persoane să facă scufundări, inclusiv rude și chiar și pe mama mea! Niciunuia dintre cei convinși nu i-a părut rău. Într-un fel, scuba diving-ul te pregătește pentru viața reală, te învață să fii mai atent, te ordonează. (Andrei Tinu)

Vă place să călătoriți? Aveți câteva locuri pe care le-ați vizitat și unde v-ați întoarce mereu cu plăcere?
Îmi place să călătoresc, să văd, să cunosc locuri și oameni interesanți. De pildă, mi-aș dori să vizitez Israelul, să merg la Bethleem și la Mormântul Sfânt. Dintre locurile pe care le-am vizitat și în care m-aș întoarce aș aminti doar unul: Parisul. Cred că te poți îndrăgosti oriunde, dar cred că „Orașul luminilor“ este locul ideal pentru a oficializa o relație între un bărbat și o femeie.

Am aflat că sunteți un mare amator de scufundări. Cum și când ați făcut cunoștință cu scuba diving-ul?
Îmi place să înot de mic. Însă, scufundarea este altceva. Nu numai că descoperi un univers necunoscut, ci ai șansa să vezi cum se traduce în practică verbul a supraviețui. Am descoperit tainele scuba diving-ului în 2008.

Trebuie să-i mulțumesc pentru asta prietenului și instructorului, Ramiro Angelescu, de la care am învățat multe dintre secrete.

Sunteți un scuba diver profesionist sau amator?
Sunt scafandru avansat, deținând în acest sens brevetul NAUI Advanced Scuba Diver.

Aveți echipament propriu de scuba? Puteți să ne spuneți din ce este acesta alcătuit?
Da, parțial. Am costum de neopren, mănuși, botoși, labe cu baretă, regulator și câteva alte accesorii. Mi-aș dori ca în viitorul apropiat să îmi achiziționez și o vestă bcd. Dar cel mai mândru sunt de ceasul pe care-l am, care este și computer, și pe care îl port zi de zi. În așa fel, nu uit niciodată faptul că sunt scafandru. Nu de multe ori mi s-a întâmplat să fiu întrebat de persoanele cu care am stat de vorbă și care nu erau străine de acest sport dacă port ceasul doar pentru că mi-a plăcut sau dacă într-adevăr practic scuba diving-ul.

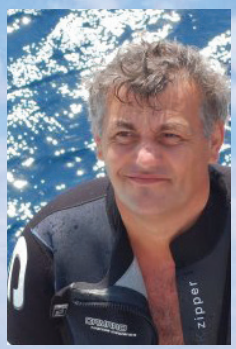
Vă mai amintiți cum v-ați simțit atunci când v-ați scufundat prima dată?
Parcă nu mai aveam aer. Simțeam că parcă îmi intră apă pe gură, în nas și în urechi. În același timp. Norocul meu este că nu sunt o fire sperioasă și, văzându-i și pe ceilalți colegi de grupă, mi-am revenit repede. Apoi, totul mi s-a părut foarte frumos, ca într-un basm.

Care sunt locurile, din România și din afară, unde v-a plăcut să faceți scufundări?
Cel mai mult mi-a plăcut în Egipt, unde am fost împreună cu școala de scafandri, deci în grup organizat. Cu toate că pare un sport solitar, pentru cei care nu sunt inițiați, scuba diving-ul este de fapt un sport de echipă. Nu poți niciodată să te scufunzi singur. Aceasta este regula. Și atunci, când grupul este și mai mare, plăcerea crește exponențial. Poate și din această cauză mi-a plăcut cel mai mult în Egipt. Un alt motiv îl reprezintă peisajele subacvatice deosebite pe care le-am întâlnit acolo. Parcă mă aflam într-unul din desenele animate Disney, „Mica Sirenă“. Ceva unic și de neuitat. Am mai făcut scufundări și în Turcia, unde apa este de asemenea foarte limpede, spre deosebire de țara noastră, însă flora și fauna nu sunt atât de bogate. Totuși vizibilitatea este extraordinară și, dacă ai norocul să te întâlnești cu vreun animal marin, îl poți cerceta foarte bine. Dar, atunci când nu călătoresc în străinătate, nu ratez niciodată ocazia de a veni la marea noastră și de a face scuba diving ori de câte ori am ocazia.

Puteți să ne povestiți una dintre peripețiile prin care ați trecut atunci când făceați scuba diving?
Eram într-una din scufundările pe care le-am făcut în Egipt. Totul era atât de frumos încât, cu ochii la vietățile din jur, am uitat să îmi verific nivelul aerului din butelie. La un moment dat mi-am dat seama că am rămas fără aer. Norocul meu a fost că l-am avut aproape pe buddy-ul meu, care mi-a dat aer din rezerva lui și am putut ajunge la vas în condiții de securitate. M-am speriat puțin, dar, așa cum am învățat în timpul cursurilor de pregătire, cel mai important este să îți păstrezi calmul și să nu uiți procedurile. A fost o lecție practică.

Ați recomanda și altora să facă scuba diving? De ce?
Da. Sunt un promotor al sportului, în general, și al scuba diving-ului, în particular. Consider că experiențele subacvatice sunt încântătoare și unice și că ar trebui să se bucure de ele cât mai multă lume, mai ales că acest sport nu implică cheltuieli atât de mari pe cât pare la început. Personal, am convins mai multe persoane să facă scufundări, inclusiv rude și chiar și pe mama mea! Până în momentul de față niciunuia dintre cei convinși nu i-a părut rău. Într-un fel, scuba diving-ul te pregătește pentru viața reală, te învață să fii mai atent, te ordonează... Repet: practicând acest sport aveți numai de câștigat!

Ramiro Angelescu

38 de ani de scufundări

ARTICOL DE **Violeta Bădoiu** FOTOGRAFII **din arhiva personală**

Ramiro Angelescu este președintele Centrului de scufundări Scubadiver.ro. Activitatea de bază a acestui centru este aceea de a pregăti scafandri recreaționali, de la nivelul Open Water până la cel de instructor. Scubadiver.ro Center sărbătorește anul acesta împlinirea a 10 ani de activitate.
În această perioadă, centrul a pregătit peste 5.000 de scafandri, care au obținut brevete (SSI, NAUI sau PADI), recunoscute internațional.

În 2013, Centrul Scubadiver.ro a câștigat, în cadrul unui concurs organizat de Centrul de Scafandri al Forțelor Navale, premiul pentru „Cel mai bun club de scufundări“, locul I și al III-lea la categoria „Scafandrul anului“ și premiul I la „Echipa anului 2013“.

Începuturile în scufundări

Ramiro Angelescu a început scufundările în anul 1976. Debutul său ca scafandru este legat de momentul în care, la Studioul Sahia Film, unde era angajat, s-a dorit realizarea unor filmări subacvatice. „Eu și mulți alți colegi de-ai mei ne-am dorit să devenim scafandri și operatori subacvatici, dar pregătirea

> „Un scafandru trebuie întotdeauna să își revizuiască aparatura de scufundare. Să se adreseze unui centru specializat de scufundări pentru că altfel poate să aibă neplăcuta surpriză ca aparatul respectiv să cedeze sub apă.”

a fost destul de strictă și în final am rămas doar trei persoane. Noi am fost cei care ne-am ocupat de realizarea unei multitudini de filme documentare și a numeroase filmări subacvatice pentru diverse filme artistice“, își aminteste cu nostalgie de acele vremuri Ramiro Angelescu. Aparatul profesional, pe care îl foloseau la filmările subacvatice, a fost adus în țară de regizorul Sergiu Nicolaescu, în 1952. Nicolaescu a realizat cu acesta primul film „subacvatic“, din România, „Scoicile n-au vorbit niciodată“. Acest aparat de filmat a fost moștenit de Studioul Sahia și a fost folosit de cei trei temerari ai filmărilor subacvatice. Unul dintre ei a fost Ramiro Angelescu.

Pasiunea sa pentru scufundări s-a împletit cu cea pentru înot. Pe când era foarte tânăr străbătea înotând lacurile bucureștene. Avea și un traseu, de care își aduce aminte cu mândrie. „Plecam de la pod de la Băneasa și terminam la Ștrandul Tineretului, din Tei. Treceam înot lacul Băneasa, apoi lacurile Herăstrău și Floreasca și ajungeam în lacul Tei. Îmi făcusem un fel de sac etanș, pe care îl purtam pe cap și înotam cu el. Și asta era una din distracțiile mele din perioada respectivă“. Și la scufundarea liberă atingea performanțe notabile, peste 25 m adâncime. Toată această pregătire, precum și pasiunea pentru înot l-au recomandat pentru a face parte din echipa care s-a ocupat de filmările subacvatice la Studioul Sahia.

De la pasiune la excelență

„Eu am fost unul dintre fericiții cetățeni ai României, din perioada comunistă, care au avut posibilitatea să facă scufundări. La momentul acela, Marina Militară era foarte bine dotată din punct de vedere al echipamentului“, povestește Ramiro Angelescu. Primul său instructor de scufundări a fost Vlad Constantin, inginer la Institutul de Cercetări Marine. După aceea, în anii ’80, a avut ocazia să facă pregătire cu un instructor american, care a venit în România. Astfel, a obținut un brevet internațional de scufundare. În urma unor examene pe care le-a susținut în cadrul Marinei Militare a primit și un carnet de scafandru profesionist. De atunci și până acum, Domn profesor, așa cum îi spun foștii și actualii elevi, a înregistrat un număr record de scufundări, peste 5.000, realizate atât în țară, cât și în afară. Iar numărul celor care i-au devenit elevi la cursurile de scuba diving este de ordinul miilor.

Prima iubire, Marea Neagră

Ramiro Angelescu nutrește o mare pasiune pentru Marea Neagră. Consideră că foarte puțini scafandri știu să descopere această mare, deoarece este „aparent, nepriietenoasă, vizibilitatea este mai redusă decât în alte mări, dar ascunde frumuseți nebănuite: o viață subacvatică palpitantă, în ciuda faptului că flora și fauna sunt de dimensiuni foarte mici. Cei care practică scufundările în Marea Neagra pot să aibă surpriza să întâlnească vestigii arheologice, epave, de la o corabie medievală la o navă modernă de război sau de transport“. Sfatul său este să înveți să te scufunzi în Marea Neagră pentru că vei putea să te descurci foarte bine în alte mări, deoarece aici apa are vizibilitate mai redusă.

Plăcerea de a înota cu delfinii

În poveștile despre scufundări ale lui Dom’ profesor apar și mici istorioare despre delfini. Își amintește că, prin anii ’80, la Studioul Sahia s-a dorit realizarea unui film documentar despre o femelă de delfin gestantă, de la Delfinariul din Constanța. Acest documentar ar fi fost o premieră mondială: nașterea unui pui de delfin în captivitate. „Prin urmare, la sfârșitul lunii martie, ne-am mutat cu haine și cu bagaje la Delfinariul din

> „Și, în momentul în care intri sub apă, deja multe lucruri în starea ta de spirit se vor schimba și vei dori să revii. Odată îmbolnăvit de scufundări, nu te mai faci bine.”

> „Tehnica în scuba diving a evoluat foarte mult, dar principiile de bază sunt aceleași. Acum materialele folosite sunt altele, se fac tot felul de îmbunătățiri la aparatul de bază, dar în esență aparatele de scufundare sunt aceleași.”

Constanța și am început să filmăm sub apă. Între noi și delfini s-a legat o prietenie foarte frumoasă. Veneau la noi, ne lăsau să îi mângâiem, s-a creat o relație specială. Am stat zile și nopți de veghe sub apă. Sfârșitul poveștii nu a fost însă unul fericit. Puiul de delfin s-a născut mort“, povestește Ramiro Angelescu.

Însă plăcerea de a înota cu delfinii a rămas. Centrul organizează în fiecare an excursii în Egipt cu elevii și cu membrii centrului și aici au avut deseori ocazia să înoate alături de delfini.
„În timpul unei astfel de excursii, am avut ocazia să ne întâlnim sub apă cu delfinii. Pe toată perioada scufundării, s-au apropiat foarte mult de noi și se jucau în jurul nostru. Pentru mine, să înoți înconjurat de delfini este cea mai fascinantă poveste, pe care poate să o aibă un scafandru recreațional“, spune Domn profesor. El avertizează că, în mediul subacvatic, omul este cel mai mare poluator. Își amintește că, în timpul unei scufundări, o femelă de delfin a luat o pungă de plastic și a dat-o într-o parte pentru ca puiul ei să nu o înghită.

Toate aceste întâmplări prin care a trecut i-au confirmat lui Ramiro Angelescu că scuba diving-ul este mai mult decât un sport, este o terapie. „Cei care fac scufundări își schimbă percepția despre viață. Devin mai înțelegători, mai buni, pentru că interacțiunea cu natura îți dă o altă stare sufletească. Când te întorci acasă obosit după orele petrecute la serviciu, te relaxezi vizionând pozele sau filmulețele, pe care le-ai realizat în timpul unei excursii de scufundări. Acesta este una dintre metodele cele mai eficiente de relaxare“.

Dr. Virgil Hudici

vă sfătuiește cum să aveți cât mai multe scufundări reușite

ARTICOL DE **Virgil Hudici** FOTOGRAFII **din arhiva personală**

Pentru a ne bucura, în condiții de siguranță, de cât mai multe scufundări, cu alte cuvinte, numărul de intrări să fie egal cu numărul de ieșiri, vă propun o serie de articole care să vă furnizeze o mulțime de informații medicale, utile pentru a înțelege relația dintre starea de sănătate/boală și scufundare.

Propun acest demers în calitatea mea de medic primar de medicină de famile și medic rezident în medicină sportivă, dar mai ales în calitatea mea de pasionat de scufundări.

Scufundările necesită o pregătire psihică și fizică. Am descoperit pasiunea pentru scufundări la o vârstă relativ târzie, în urmă cu câțiva ani, dar a fost un moment revelator, schimbător de paradigmă existențială. Experiențe noi și interesante au intrat în viața mea din acel moment. Am fost pus în situații delicate din punct de vedere psiho-emoțional, îmi aduc aminte de marea anxietate la prima scufundare de noapte sau la cea cu vizibilitate redusă, ori cea de adâncime, cu costum uscat și fără veșmânt, la o temperatură de 14 grade C, când simțeam că mi se oprește inima. Consider acele momente importante pentru cunoașterea de sine, un bun prilej pentru cunoașterea propriilor temeri, dar și dezvoltarea abilităților de a ne controla emoțiile. Trebuie să reținem că fiecare scufundare este unică și întotdeauna trebuie să fim pregătiți atât din punct de vedere psihic, cât și fizic. Există tipuri de personalitate mult mai potrivite pentru scufundare decât altele, dar consider că cele din urmă, printr-un program de pregătire specială, pot recupera acest „handicap“. Mai sus, menționam despre multele experiențe noi și am amintit puțin de cele interioare. Cele exterioare sunt legate de imensa bucurie produsă de explorarea universului acvatic și în mod particular de cele două călătorii efectuate în Egipt, când am descoperit Marea Roșie.

Promovez mișcarea, nutriția și odihna

Promovarea stării de sănătate, menținerea ei și tratarea bolilor reprezintă activitatea mea de zi cu zi. Încerc să-mi ridic permanent nivelul de cunoștințe medicale, astfel încât să ofer pacienților mei posibilitatea de a fi tratați dintr-o perspectivă globală,

îmbinând medicina alopată cu medicina complementară (acupunctură și api-fitoterapie).

Promovez mișcarea, nutriția și odihna ca trei factori, poate cei mai importanți, pentru o stare de sănătate, care să ne ofere posibilitatea satisfacerii pasiunilor până la vârste înaintate. În prima călătorie din Egipt, Sharm-el-Sheik, am cunoscut un instructor italian de scufundări, fost polițist, care, la vârsta de 72 de ani, avea o formă fizică de invidiat, era foarte „verde“, un pensionar fericit. A fi „verde“ la vârste înaintate este un scop personal și, cred, împărtășit de toți. Pentru atingerea acestui deziderat voi încerca să vă ofer informații utile în articolele scrise de mine.

ȘTIAȚI CĂ STAREA DE PANICĂ ESTE PROBABIL CEA mai comună cauză de moarte în cazul scufundărilor recreaționale? Studiile arată că atacul de panică este responsabil în proporție de 60% de deces.

Acord o importanță deosebită exercițiului fizic, practicat regulat, indiferent de anotimp, program de muncă, vârstă, cu condiția să fie adaptat profilului personal. Studiile științifice indică o asociere inversă între cantitatea de exercițiu fizic efectuat și riscul de boală cardiacă/coronariană, indiferent de vârstă, sex și rasă. Astfel, persoanele active au un risc de dezvoltare a unei astfel de afecțiuni cu 30-40% mai scăzut în comparație cu persoanele inactive.

Susțin prin exemplul personal diferite forme de mișcare (jogging, înot), o alimentație echilibrată și o greutate normală, corespunzătoare înălțimii.

Pasiunea pentru mișcare m-a determinat să încep a doua specialitate, medicina sportivă, și să mă înscriu la un club de atletism al cardiologilor, a cărui misiune este promovarea exercițiului fizic și a mesajului: *”Nu uita! Practicarea activității fizice constante nu compensează lipsa unei serii de alți factori cu impact decisiv asupra stării de sănătate a inimii: dietă sănătoasă, abstinența de la fumat, îngrijire medicală regulată“.*

Scufundările sunt permise numai celor ce dobândesc cel puțin atestatul OWD (Open Water Diving). Înscrierea la cursul pentru obținerea acestui certificat presupune și completarea unui chestionar medical, care oferă informații legate de antecedente personale patologice și heredo-colaterale, prezența unor diagnostice actuale, tratamentul urmat.

Consultul medical, înainte de începerea cursului de scuba diving

Starea de sănătate este importantă pentru cel care dorește să facă scufundări și recomand efectuarea unui consult medical recent, înaintea începerii cursului. Este importantă recoltarea unor probe de sânge care să ne ofere informații despre starea de funcționare a organelor: **hemoleucograma** (oferă informații despre capacitatea de apărare a organismului, starea de hidratare, prezența sau absența anemiilor); **VSH** (viteză de sedimentare a hematiilor), fibrinogen, P.C.R (proteină C reactivă); **uree, creatinină, acid uric** (informații despre funcția renală); **transaminaze** (TGO,TGP,GGT), B.D (bilirubină directă), B.T (bilirubină totală), coagulogramă (informații despre funcția hepatică); **glicemie** (prezența sau absența diabetului zaharat); **ionogramă** (Na, K, Ca,Mg,) - (informații despre tulburări electrolitice); **sideremie** (modificată în anumite anemii); **profil lipidic** (colesterol, LDL, HDL,TG); **TSH** (hormon de stimulare tiroidian) - (informații despre funcția tiroidiană); **sumar de urină, urocultură**. Se recomandă măsurarea tensiunii arteriale și efectuarea unei electrocardiograme de repaus. Consider utilă si examinarea de rutină O.R.L și oftalmologică. Un examen ecografic abdominal poate evidenția multe modificări patologice, chiar dacă nu prezentăm semne de suferință.

Cei care urmează cursul OWD se vor familiariza cu informații privind anatomia și fiziologia omului, fizica scufundării, atât de importantă pentru înțelegerea fiziologiei și a patologiei scufundării.
Înțelegerea diverselor situații medicale, ce pot apărea în timpul scufundărilor, ne permite o bună analiză a situației și un control eficient al problemei.
Vă reamintesc cei trei pași de rezolvare a problemelor sub apă, prezentați în manual:
1. Opriți-vă din activitate.
2. Păstrați-vă autocontrolul și analizați situația.
3. Acționați pe baza propriei analize.

În încheiere, aș dori să-mi exprim încrederea că putem deține o bună stare de sănătate, dacă reușim să facem mici schimbări în viața noastră, dacă ieșim din zona de confort. Schimbarea stilului de viață implică un efort constant, zilnic, dar ne oferă cadrul necesar de a trăi viguros, de a fi „verde“ indiferent de vârstă, de a putea împărtăși cu bucurie experiențele trăite apropiaților noștri.
Vă doresc multe scufundări reușite!

DANIEL HINTERGRÄBER

Fauna din Marea Neagră

Crustaceele

ARTICOL DE **Daniel Hintergräber** FOTOGRAFII **din arhiva personală**

În Marea Neagră trăiesc o multitudine de specii de pești, crabi, alge și scoici. Anumite specii fiind nocturne, precum anghila, țiparul, barbunul și crabul violet, sunt mai des întâlnite noaptea. În timpul zilei, barbunul se îngroapă în nisip pentru a dormi, iar crabul violet, țiparul și anghila stau ascunși în scorburile oferite de natură ori sub stânci. Guvidul, câinele de mare și calcanul, fiind specii diurne, obișnuiesc să se odihnească noaptea.

Starea ecosistemului marin s-a îmbunătățit

Datorită reducerii semnificative a poluării apei Mării Negre, în mod special de când România este membră a Uniunii Europene și a trebuit să respecte normele comunitare privind protecția ecologică, putem spune că ecosistemul marin s-a îmbunătățit considerabil. Pe lângă speciile existente în Marea Neagră, au mai apărut și alte specii care trăiesc în ape mai curate și care provin din Marea Mediterană. În acest sens putem enumera șalăul de mare, cocoșul de mare, o specie de pisică de mare, dar și vulpea de mare. De altfel, printre celelalte specii de pești ce trăiesc în Marea Neagră se află și chefalul, lufarul, stavridul, zarganul, hamsia, iar din familia peștilor cu icre negre ar fi morunul, cega, păstruga și sturionul.

În Marea Neagră mai trăiesc și două specii de delfini, precum și o specie mai rară de rechin, ce este cunoscut sub numele de câine de mare. Acesta nu reprezintă un pericol la adresa omului, precum frații săi din alte mări și oceane. Însă din când în când au mai fost văzute și alte specii de rechini, care de obicei sunt întâlniți în Mediterană.

S-au mai descoperit două specii de pești care au fost eliberate în mare, după ce au fost create prin

încrucișare genetică. Înainte de Revoluție exista în Tulcea un institut piscicol, care încerca să repopuleze Marea Neagră cu specii noi. Eu am aflat acest lucru mult mai târziu chiar de la un fost angajat al institutului, care s-a bucurat nespus să vadă că specia nou creată, a reușit să se adapteze bine în habitatul tipic al mării din zona de coastă a României.

Crabii din Marea Neagră

Chiar dacă în mările și în oceanele lumii trăiesc peste 50.000 de crustacee decapode, la noi, în Marea Neagră am observat doar cinci tipuri de crabi: verzi, maro, albicioși și spre marea uimire a multora și o specie de crab de culoare violet, precum și crabul mic, negru, cu cochilie melcată, denumit de mulți și Nautilus. Din clasa crustaceelor mai putem întâlni și o specie de crevete, care la noi poartă numele de Garide.

Crustaceele au un exoschelet ce formează o crustă tare, care le protejează corpul de prădători și pe care o schimbă regulat atunci când corpul lor crește, iar cea veche le rămâne mică. În timpul schimbării exoscheletului aceștia sunt vulnerabili și nu puțini sunt cei care devin hrană pentru alte viețuitoare marine. Crabii de la noi sunt o specie decapodă, au 10 picioare și posedă două membre puternice, care se termină cu clești puternici, pe care îi folosesc la tranșarea prăzii.

Frații lor, din alte mări și oceane, unde temperatura apei este mai ridicată, precum cele de la tropice, au o coloratură mai intensă și mai variată, dar acolo și mediul acvatic este unul mai bogat din punct de vedere coloristic.

CRABUL

ESTE UN CRUSTACEU DECAPOD, CE SE HRĂNEȘTE cu carnea scoicilor, cu puiet de pește, dar și cu alte viețuitoare minuscule. În urma scufundărilor repetate, atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte, am putut vedea trei tipuri de crabi: albi, maronii și violet. Crabii violet au o viață nocturnă și sunt mai rar întâlniți.

Crabul are capul mic, dotat cu antene, și are ochii pedunculați. Cefalotoracele este mare, turtit, de formă dreptunghiulară, triunghiulară sau ovală, acoperit cu un scut chitinos de 2-20 cm lățime. Abdomenul este îngust, scurt și îndoit sub torace. Crabii se hrănesc, de obicei, cu nevertebrate. Înmulțirea are loc prin ouă, iar dezvoltarea prin metamorfoză.

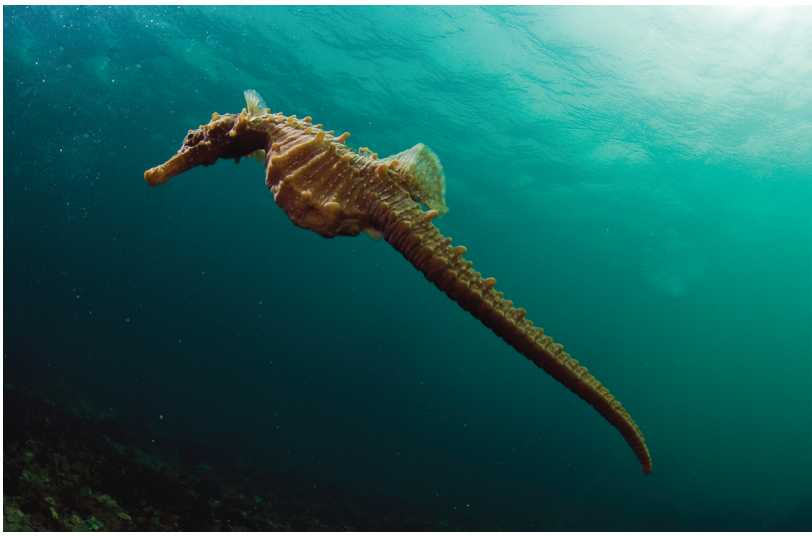
Un prim motiv pentru care crabii trebuie să se camufleze în mediul respectiv, altfel spus să se confunde cu natura locului, este că aceștia sunt prădători și își iau întotdeauna prada prin surprindere. Cel de-al doilea aspect al necesității camuflajului este acela că trebuie să se ferească de alți prădători mai mari, care îi au incluși în meniul favorit.

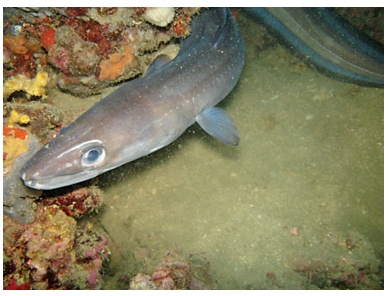

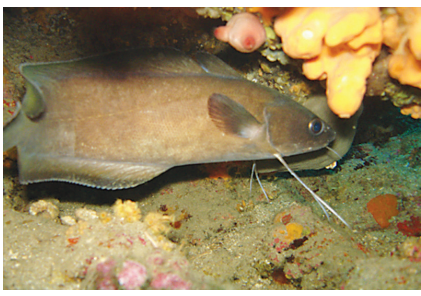

Conservarea mediului

OCROTIȚI MEDIUL SUBACVATIC!

ARTICOL DE **Raluca Șteblea și Ruxandra Nicolae** FOTOGRAFII **din arhiva personală și Scubadiver.ro Center**

Pasionații de scufundări sunt adevărați ambasadori ai mediului subacvatic. Ei sunt cei care din pasiune pentru floră, faună sau situri arheologice petrec cât mai mult timp sub apă studiind, analizând și bucurându-se de această lume mută, dar grăitor de frumoasă.

Tendința globală este aceea de a trăi ecologic și de a proteja mediul indiferent că este vorba despre cel terestru sau cel acvatic. Se pune un accent deosebit pe conservarea faunei și a florei, pe instruirea continuă a scafandrilor, pe observarea activă și pe conștientizarea impactului lor asupra organismelor din apă.

CUM POT FI SCAFANDRII PRIETENOȘI CU MEDIUL?

Să conștientizeze impactul lor asupra vieții subacvatice

Fiecare scufundare este o călătorie în lumea acestor viețuitoare sensibile, uneori curioase, prietenoase, dar rareori periculoase pentru om. Oricât ar fi de tentați, scafandrii trebuie să evite să atingă, să țină în mână, să hrănească sau chiar să folosească viețuitoarele subacvatice ca ”mijloace de transport“. Acțiunile lor le-ar putea agita, le-ar putea deregla procesul de hrănire și comportamentul în timpul împerecherii. Hrana oferită le-ar putea provoca un comportament agresiv speciilor neagresive în mod natural, iar simpla rupere a unui coral va distruge decenii de evoluție.

Să fie precauți în timpul scufundărilor

Aceste organisme subacvatice ar putea părea doar simple pietre sau plante, dar sunt creaturi fragile, care pot fi afectate prin simpla atingere cu butelia de oxigen, detentorul, genunchiul, camera de luat vederi sau prin curentul provocat de mâini și de labele de înot.
Pe lângă dorința de a nu atinge cu echipamentul sau cu alte accesorii folosite la scufundări fauna și flora, un alt factor foarte important este controlul flotabilității. Dacă nu stăpânesc foarte bine flotabilitatea, scafandrii pot să o exerseze într-o piscină sau într-un alt mediu care nu este în pericol de a fi afectat de câteva mișcări bruște sau atingeri.

Să fie observatori activi ai mediului subacvatic

Scafandrii pot să profite de faptul că se află în mediul subacvatic și să observe atent organismele din jur. Dacă constată o lipsă neobișnuită a viețuitoarelor, animale rănite sau bolnave ori dacă detectează substanțe ciudate sau obiecte străine în apă, pot fi de ajutor anunțând imediat autoritățile locale sau o organizație similară.

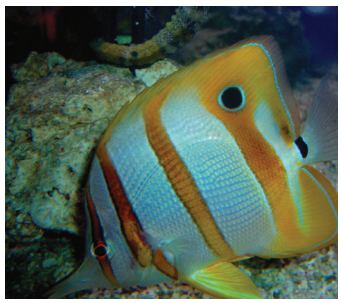
Să conștientizeze importanța instruirii continue în scufundări

Ca în orice sport și aici scafandrii trebuie să rămână mereu conectați la noutățile din domeniu. Dacă a trecut ceva vreme de când nu au mai efectuat scufundări, abilitățile lor ar putea avea nevoie de puțin exercițiu. Este indicat să urmeze un curs de continuare a instruirii, pentru formarea unor deprinderi practice și dobândirea unor tehnici de scufundare sănătoase pentru mediu.

Să fie adepții ECO-diving-ului

ECO-diving-ul militează pentru scufundări prietenoase cu mediul subacvatic. De la folosirea tehnologiei (ex: lanterne fluorescente) până la principii și acțiuni de protejare a anumitor parcuri, rezervații sau sanctuare, toate au ca scop scufundări de neuitat, în locuri de vis, pe termen cât mai lung.

Cu cât gradul de implicare va crește, cu atât vom avea mai mulți scafandri și iubitori ai mediului subacvatic, mai atenți și mai responsabili. Rezultatul acestei educații atât pe uscat, cât și în mediul subacvatic, va fi moștenirea pe care o transmitem generațiilor viitoare.

SCUBA ACADEMY
www.scuba-diving.ro

DIVER CAREER PATH

How far do you want to go?

SSI SCUBA SCHOOLS INTERNATIONAL

5 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 1

Specialty Programs

Continuing Education Ratings

10 OR MORE LOGGED DIVES

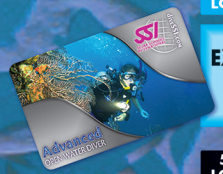
ADVANCED TRAINING (OPTIONAL) — Complete 1 Dive each in 5 different Specialty Programs

12 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 2 — Complete Level 2 Dives & 2 Specialty Programs

24 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 3 — Complete Level 3 Dives & 4 Specialty Programs

50 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 4 — Complete Level 4 Dives, 4 Specialty Programs & Diver Stress & Rescue Course

Dive Professional Career Path (Optional)

50 OR MORE LOGGED DIVES

DIVE PRO — Become a Dive Professional! Dive Guide & Science of Diving equals Divemaster

Recognition Ratings

100 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 5 — Complete Level 5 Dives. No training required

200 OR MORE LOGGED DIVES — **LEVEL OF EXPERIENCE 6**

300 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 7 — Complete Level 7 Dives. No training required

400 OR MORE LOGGED DIVES — **LEVEL OF EXPERIENCE 8**

500 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 9 — Complete Level 9 Dives. No training required

1000 OR MORE LOGGED DIVES

LEVEL OF EXPERIENCE 10 — Complete Level 10 Dives. No training required

The Ultimate Dive Experience

www.diveSSI.com

Smooth Operator.

The new SCUBAPRO G260 regulator delivers even better performance in a smaller package than its predecessors, the G250, and G250V. Find out more about the SCUBAPRO family of exceptional regulators at: scubapro.com or your local authorized SCUBAPRO retailer.

SCUBAPRO

DEEP DOWN YOU WANT THE BEST

© Copyright 2013 SCUBAPRO / Johnson Outdoors Diving, LLC.

Echipamente sportive pentru sporturi eXtreme **XSPORT ROMÂNIA**
Mobil: 0724.47.71.59. **Fix :** 021-320.21.55 (7 linii). **Showroom:** Strada Anestinelor nr. 12, Sector 3, București
Email: office@xsport.ro **www.xsport.ro**